

SZENTLÁSZLÓ

1989-2009

Fejezetek a közelmúlt történéseiből

Pécs, 2009

A kiadvány a Reneszánsz Év – 2008 keretében
az Oktatási és Kulturális Minisztérium által kiírt *Fókuszban a közművelődés* című pályázat
támogatásával valósult meg.

MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA:

Szentlászló Község Önkormányzata
Szentlászlói Német Kisebbségi Önkormányzat

Bognár József polgármester

Az önkormányzat képviselő-testülete:

Budai György

Csuka Zoltán

Fürnstein János

Golob István

Némethné Gál Mónika

Pasztorek József

Tar Zoltán

Kiadó: Szentlászló Község Önkormányzata

Felelős kiadó: BOGNÁR JÓZSEF

Írta: BUDAI GYÖRGYNÉ, BUDAI KINGA

Németre fordította: BÍRÓ GYULÁNÉ

Fotók:

BUDAI GYÖRGYNÉ, BUDAI KINGA, FROJDA GABRIELLA,
MARSALKÓ PÉTER, PINCZEHELYI JÓZSEF

Az első borítón MÁRKUS PÉTER Szent László köztéri szobra
A hátsó borítón a község üdvözlő táblája

Köteterv és előkészítés: GALICZ KRISZTIÁN – typiART Médiaműhely

Nyomda: Molnár Nyomda és Kiadó Kft., Pécs

Felelős vezető: MOLNÁR CSABA

SZENTLÁSZLÓ

1989-2009

Fejezetek a közelmúlt történeteiből

„Nekem szülőházám...”

KEDVES OLVASÓ!

Szentlászló község elmúlt 20 évének legfontosabb „történeseit” foglaljuk össze ebben a kiadványban.

Az eseményekben bővelkedő két évtized alatt történelmi léptékű változások következtek be körülöttünk: Rendszerváltás volt, megalakultak az önkormányzatok, 20 éve bontották le a vasfüggönyt, átléptünk a XXI. századba, 2004-ben pedig beléptünk az Európai Unióba.

A kiadványunk Szentlászló község fejlődését kívánja bemutatni.

Bemutatni azt a fejlődést, amelyet elértünk, amelyért dolgoztunk, hogy minden szentlászlói polgár jól érezze magát lakóhelyén.

Jó szívvel ajánlom ezt a kiadványt szülőfalum minden lakójának és minden kedves olvasónak. Ismerjék meg egy önmagára és környezetére igényes baranyai kis falu eredményeit.

*Bognár József
polgármester*

„Für mich ist die Heimat...”

SEHR GEEHRTE LESER!

In dieser Publikation haben wir die wichtigsten „Geschehnisse” der letzten 20 Jahre im Leben der Gemeinde Szentlaszlo zusammengefasst.

Diese zwei Jahrzehnten waren reich an historischen Veränderungen im großen Ausmaß: unser politisches System hat sich verändert, selbstverwaltungen sind zustande gekommen, vor 20 Jahren wurde der „Eiserne Vorhang” abgerissen, wir haben die Jahrtausendwende erlebt, und Ungarn ist der Europäischen Union beigetreten.

Dieses Büchlein möchte Ihnen die Entwicklung der Gemeinde Szentlászló vorstellen.

Die Entwicklung vorstellen, die wir erreicht haben, wofür wir gearbeitet haben, damit sich jeder Bürger des Dorfes in seinem Wohnort wohlfühlt.

Ich empfehle dieses Büchlein wärmsten jedem Bewohner meines Heimatdorfes und jedem Leser. Lernen Sie die Ergebnisse eines Dorfes, das nicht nur auf sich selbst, sondern auch auf sein Umgebung anspruchsvoll ist.

Mit freundlichen Grüßen:

*Josef Bognar
Bürgermeister*

SZENTLÁSZLÓ

Szentlászló község Baranya megye északnyugati részén, a Dél-Zselicben fekszik.

• 6 •

A település már az Árpád-korban is lakott volt. Írott forrásokban először 1237–1240 között említik meg a pannonhalmi bencés apátság birtokaként. Az 1300-as években csere útján magántulajdonba került a község. Nagyobb birtokosai között találjuk a Széchenyi, a Festetics és a Bolza családokat.

A török pusztítás után horvátok települtek a faluba. Az 1720. évi összeírás alapján magyar–horvát vegyes lakosság élt itt. 1767-ben 122 fő lakta. 1774-ben Festetics Lajos az itt élő horvátokat Toponárra költöztette, és helyükre németeket telepített be. 1784–1792 között újabb német telepesek érkeztek ide, valószínűleg a rajnai frank és bajor vidékről.

Templomát 1803–1811 között építették klasszicista stílusban.

Iskolája 1839-től van a településnek.

Az 1932-es adatok szerint 1020-an laktak a faluban, ebből 185 fő magyar, 835 fő német anyanyelvű volt. Az 1941-es népszámláláskor már 1112 fő a lélekszám.

A II. világháború után közel 200 német származású lakost telepítettek ki, és helyükre felvidéki magyarokat költöztettek. A jugoszláviai Nasice vidékéről is idemenekült néhány magyar család.

A település jelenlegi lélekszáma 872 fő.

Az utóbbi két évtizedben önkormányzatunk jelentős fejlesztéseket hajtott végre.

1996-tól a községnek új címere van. Ekkor avatták fel Szent László köztéri szobrát, Márkus Péter alkotását, és szentelték fel a község zászlaját. 1998-ban, a ki- és betelepítések ötvenedik évfordulóján került avatásra Vanyúr István Anya gyermekével című köztéri szobra. A millennium évében átadták a Sportcentrumot. 2001-ben elkészült az új takarékszövetkezeti fiók és a bitumenes kézilabdapálya. 2002-ben megtörtént a római katolikus templom felújítása. 2003-ban megnyitották a Tájházat, melyben helyet kapott a Helytörténeti és Néprajzi Gyűjtemény, valamint átadták az új fiókpatikát. 2004-től a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Mikrotérségi Központja működik a településen. Még ebben az évben sor került az Óvoda és Napközi Otthon magastetővel való ellátására és teljes felújítására. 2005-ben a temetőben egy harangtornyot emeltek, és a ravatalozó épületét újítták fel. 2006-ban nyílt meg a községben az ország első Csuémúzeuma és a Népművészeti Alkotóház. 2007-ben az orvosi rendelőt és lakást bővítették és újítták fel.

Szentlászló a térség egyik legnagyobb, folyamatosan fejlődő települése, körjegyzőségi, egészségügyi, oktatási és egyházi központja.

SZENTLÁSZLÓ

Die Gemeinde Szentlászló (Senglasl) liegt im Nordwest von Baranya (Branau) in der Hügellandschaft Zselic.

Das Dorf war schon in den Arpaden – Zeiten bewohnt. Schriftlich wurde es zuerst zwischen 1237–1240 als Besitztum der Benedikter- Abtei in Pannonhalma erwähnt. In den 1300er Jahren kam die Gemeinde durch Tausch in Privatbesitz. Die größten, bedeutendsten Eigentümer waren die Familien Széchenyi, Festetics und Bolza.

Nach der Türkenzeit siedelten sich Kroaten hier an. Laut der Registrierung 1720 wohnte hier eine ungarisch- kroatische Misch-Bevölkerung. 1767 hatte das Dorf 122 Einwohner. 1774 wurden die Kroaten von Ludwig Festetics von hier nach Toponar umgesiedelt, und auf ihren Platz kamen Deutschen. 1784–1792 kamen noch weitere deutsche Siedler, wahrscheinlich aus Rhein- frankischem Gebiet und aus Bayern.

Die Kirche wurde 1803–1811 im klassizisten Stil gebaut.

Das Dorf hat seit 1839 eine Grundschule.

Nach Daten aus 1932 war die Einwohnerzahl des Dorfes 1020, darunter 185 Ungarn und 835 Deutschen. Bei der Volkszählung 1941 hatte das Dorf schon 1112 Einwohner.

Nach dem Zweiten Weltkrieg wurden fast 200 deutschstammige Einwohner vertrieben, und Ungarn aus Oberland (Slowakei) angesiedelt. Aus dem Gebiet von Nasice (Jugoslawien) entflohen auch einige ungarischen Familien hierher.

Jetzt hat die Gemeinde 872 Einwohner.

In den letzten zwei Jahrzehnten hat die Selbstverwaltung bedeutende Anschaffungen vollgeführt.

Seit 1996 verfügt die Gemeinde über ein neues Wappen. In diesem Jahr wurde auch das Denkmal von Heiligen Ladislaus (Skulptur von Péter Márkus) eingeweiht, und die Fahne des Dorfes geweiht. 1998, am 50. Jahrestag der Vertreibung und des Ansiedelns wurde die Statue „Mutter und Kind“ von István Vanyúr eingeweiht. Im Jahre des Milleniums wurde das neue Sportzentrum übergeben. 2001 wurden die neue Sparkassenfiliale und der Handballplatz mit Bitumen eingeweiht. 2002 wurde die katholische Kirche renoviert. 2003 wurde das Heimatmuseum eröffnet und die Apotheke übergeben. Seit 2004 besteht hier ein Mikroraumzentrum für Familienhilfe und Kinderwohlstand-Dienst. Noch dieses Jahr wurde der Kindergarten renoviert und mit einem Hochdach versehen. 2005 wurde im Friedhof ein Glockenturm errichtet und die Leichenhalle renoviert. 2006 wurde das erste Maisstroh-Museum des Landes eröffnet. Hier befindet sich auch eine Werkstatt für Volkskünstler. 2007 wurde die Arztpraxis angebaut und vollständig renoviert.

Szentlászló ist die größte, sich permanent entwickelnde Gemeinde des Raumes, ein Notar,- Hausarzt,- Bildungs- und Kirchenzentrum.

SZENT LÁSZLÓ-HAGYOMÁNY KÖZSÉGÜNKBEN

*Megjelent a Szentlászló újság 2007. júliusi számában,
Budai Györgyné írása*

• 8 •

„1995-ben falunk akkori plébánosa átadott egy levelet, melyben Magyar Zoltán kutató kéri (Magyar Nemzeti Múzeum), írjam le egy készülő monográfiához, hogy milyen hagyományok élnek községünkben László királyról.

A kérdéssora alapján a válaszom az alábbi volt:

„Sajnos a Szent László-hagyomány nyomait nem lehet községünkben fellelni. A másik település, Kisszentlászló pedig teljesen elnéptelenedett.

A köztudatban annyi maradt meg, hogy Szent László király adományozta e falvakat a pannonthalmi apátságnak. A templom védőszentje is a nagy király. Az oltárkép Szent Lászlót ábrázolja. A búcsú június 27-éhez közelálló vasárnap van.

A falu mondái közül egy sem szól e királyról. (Dr. Vargha Károly Zselic-kutató, helytörténész még a 30-as évek második felében felgyűjtötte a mondákat.)

László királyról elnevezett földrajzi nevei sincsenek a falunak.

Véleményem szerint, hogy nincsenek nyomai a hagyománynak, azzal magyarázható, hogy a község a török hódoltság alatt feltehetően nem folyamatosan lakott hely, később pedig nagyobb számban horvátok éltek itt, majd a 18. században németeket telepítettek be, német falu lett. Így e magyar hagyomány elveszett.

Községünk most próbálkozik a Szent László-hagyomány „újraélesztésével”.

Elneveztek róla egy helyi alapítványt (Szent László Közalapítvány), készül a község címere és zászlója, valamint 1996-ban, a millecentenárium alkalmával egy szobrot állítanak a nagy király tiszteletére (elfogadott terv: a király hermája bronzból, talapzaton)."

Eddig az idézet a levélből.

Ma, 2007-ben mit mondhatunk?

Önkormányzatunk 1995-ben megalkotta és jóváhagyta Szentlászló község címerét és zászlaját. A címeren a csataménen ülő Árpád-házi glóriás szent király látható, kezében bárd és a kettős kereszttel ellátott pajzs.

Névadó királyunk halálának 900. évfordulójára (1995. június 27.) a Magyar Postával közösen bélyeg, boríték, levelezőlap került kiadásra a községünkben elsőnap bélyegzéssel. A bélyegzőt, amely községünk címerét használta fel az alkalomhoz illő szöveg mellett, ma a Postamúzeumban őrzik.

1996-ban felavatták Szent László király köztéri bronzszobrát, Márkus Péter alkotását.

2004-ben a templomban – a templom felújításával egyidőben – két fehér márványtáblát helyeztetett el az önkormányzat, melyen a község címere és a Szent László-herma látható.

Restauráltatták az oltár mögötti Szent Lászlót ábrázoló festményt.

Ünnepi rendezvényeink a Szent László-szobor koszorúzásával kezdődnek.

A 2002-től megjelenő Szentlászló újságban rendszeresen közlünk a királlyal kapcsolatos írásokat, mondákat, legendákat.

Könyvtárunkban gyűjtjük a róla szóló könyveket, kiadványokat.

A 2006-ban megnyílt Csuhémmúzeumunkban elhelyeztük a lován ülő királyt és Szentlászló címerét csuhéból. A múzeumba látogatók a legenda kíséretében egy Tordaszentlászlóról származó kövecskét, Szent László pénzét kapják emléke.

A 8. osztályt végzettek közül a legkiválóbb tanuló Szentlászló címerével ellátott oklevelet kap.

A településért végzett önzetlen munkáért az önkormányzat a község címerével ellátott aranygyűrű vagy bronz plakett (Szentlászló Községért) kitüntetést adományoz.

Kirándulásokat szervezünk Szent Lászlóval kapcsolatos emlékhelyekre: Győr, Somogyvár, Nagyvárád. Részt veszünk a Szekszárdon rendezett Szent László konferenciákon.

Kulturális és sportkapcsolatot alakítottunk ki a horvátországi Szentlászló településsel.

Negyedik éve veszünk részt a Kárpát-medencei Szentlászló Települések Találkozásán (Mátraszentlászló, Pilisszentlászló, Nyárádszentlászló).

A XII. találkozót községünk szervezi meg 2007. július 13–15-ig.

Erre az alkalomra elkészíteti a Szentlászló nevű települések közös zászlóját."

SZENTLÁSZLÓ CÍMERE ÉS ZÁSZLÓJA

Önkormányzatunk 1995-ben megalkotta és jóváhagyta a község címerét és zászlóját. A címerhez Szentlászló második pecsétjének (1700-as évek) ábrája adta az ötletet, amelyen I. László lovon vágat kivont karddal.

A címer és a zászló tervét dr. Bezeredy Győző készítette el.

• 10 •

Címer:

„Csücskös talpú, alsó harmadában vágott, kék és zöld színű tárcsapajzs. A zöld mezőben jobb felé néző csatamén lépked. A nyeregben glóriás szent ül, rövid palástban, lábán sínpáncél és vascipő. Jobb kezében hosszúnyelű csatabárd, baljában pajzs, melyben vörös mezőben ezüst kettős kereszt látható. A ló, a lovag és a csatabárd aranyszínűek. A pajzsfő sarkaiban jobboldalt emberarcú ezüst hold, bal sarkában hatágú ezüst csillag látható.”

Zászló:

„A zászló téglalap alakú világoskék színű selyemzászló, szélein arany rojtozással, a zászló közepén Szentlászló település címerével.” A zászlót 1996. augusztus 18-án, a honfoglalás milicentenáriumának alkalmából rendezett Elszármazottak Találkozásán Márton Dénes nagyprépost szentelte fel.

A település címerét és zászlaját közintézményekben, ünnepélyeken, rendezvényeken, díszokleveleken, emlékgűrűn, községi üdvözlő és utcajelző táblákon stb. használják fel.

MAGYARORSZÁGRÓL JÖVÖK!

Az én falum: Szentlászló

Az alábbi szöveg 2005. január 21-én hangzott el a Kossuth Rádióban. Írott formában a Honismeret című folyóirat 2005/3. számában jelent meg.

Budai Györgyné: Budai Györgyné vagyok, az általános iskola igazgatóhelyettese, októbertől pedig megbízott vezetője. 1966 óta élek Szentlászlón, akkor kezdő pedagógusként kerültem ide.

Takács András: Most pedig Szentlászló történelmének legjobb ismerője?

Budai Györgyné: Azért ezt nem mondhatom, bár mindig törekedtem arra, hogy mielőbb és minél mélyebben megismerjem ennek a falunak a történetét. Magyar-történelem szakos tanár vagyok. Munkám során végig fontosnak éreztem, hogy a gyerekekkel is megismertessem falujuk történetét, azt hogy a „nagy történelemhez” mit adott hozzá ez a település.

Takács András: Talán kezdjük azzal, hogy Szentlászló honnan kapta a nevét.

Budai Györgyné: Amikor én ide jöttem, akkor mindjárt megfogott az, hogy Szentlászló e falunak a neve. Honnan is ered? Nagyon érdekelt. De megfogott engem az a gesztenyesor, ami már sajnos azóta nincsen, a virágok, a sok rendezett ház és az is, hogy itt állást kaptam. Elkezdtem kutatni ennek a falunak a történetét. Dr. Vargha Károly bácsi ennek a vidéknek a legnagyobb ismerője, a Zselic kutatója volt, Szentlászló szülötte. Az ő mondanivalójával, dalaival, helytörténeti íásaival ismerkedtem meg először, majd ismerttettem meg a tanítványaimat. Karcsi bácsi volt a Baranya megyei honismereti mozgalomnak közel harminc éven keresztül a vezetője. Nagyon-nagyon sokat tett azért, hogy bennünket, fiatal pedagógusokat honismereti szakkörök szervezésére buzdítson. Rendszeres továbbképzéseket, kirándulásokat szervezett számunkra. Bemutatott fűt, fát, bokrot, romot, templomot. Mindent. És azt is, hogy hogyan kell erről majd nekünk a gyerekeknek beszélni. Úgyhogy az „ugródeszkából” az lett, hogy negyven éve itt vagyok.

Hogy Szentlászló honnan kapta a nevét? A pannonthalmi bencés apátságnak Szent László király adományozta ezt a birtokot. Az 1200-as évek Árpád-kori leveleiben, okleveleiben falunk valószínűleg a Karany nevű településsel szemben levő Gesnohow (= Disznóóvó) település lehetett, amelyet később, az adományozó szent király tiszteletének fellendülése idején Szentlászlónak neveztek el. A XIV. században birtokcsere útján magántulajdonba került. A török hódoltság után azonban alig maradt egy-két ház (a defterekben nyolcadózó szerepel), s a Szent László-hagyomány is eltűnt.

Takács András: És mikor népesült be újra a falu?

Budai Györgyné: A települést a török hódoltság megszűnése után a csekély magyar lakosság mellett horvátok népesítették be, de őket az 1700-as évek végén gróf Festetics Lajos Toponárra költöztette, és helyükre németeket telepített be.

Takács András: Ekkor hány lakosa volt a településnek, mekkora volt ez a falu?

Budai Györgyné: Az 1789. évi iskolaösszeírás százhárom házban százöt családot sorol fel. A XVIII. század végén újabb német betelepülés történt, a nyelvjárásuk szerint a frank

és bajor vidékről jöttek ide a németek. 1792-ben már százhusz család élt itt. Toponárról a horvátok közül pedig többen visszaköltöztek ide. Az igazi nagy lakosságcsere pedig a II. világháború utáni ki- és betelepítésekkel kezdődött.

ZENE ...

Budai Györgyné: Bognár József több mint tíz éve a község polgármestere, Szentlászlón született. Őt én fiatalként ismertem meg, akkor az ifjúsági klubnak egyik aktív tagja volt. Aztán az élete Szigetvár felé vitte, de visszajött ide Szentlászlóra. Lelkes, tevékeny ember ennek a községnek.

• 12 •

Takács András: Mekkora ez a falu?

Bognár József: Baranya megyében nagy településnek számítunk, 885 fő a lélekszáma. Szentlászló Baranya megye északnyugati részén fekszik, a Dél-Zselicben. Körjegyzőségi, oktatási, egészségügyi, kulturális, egyházi központ és sportközpont is egyben.

Takács András: Ez mit jelent? Hány települést látnak el?

Bognár József: Az egészségügy és a körjegyzőség esetében két települést, az egyház esetében pedig mintegy nyolc település filiaként kapcsolódik a községhez.

Takács András: Ez most Szentlászlónak jó vagy nem jó?

Bognár József: Szentlászló mindenképpen szeretné megőrizni a központi szerepét.

Takács András: Amikor a nyugdíjasklubban, a német klubban beszélgettünk, akkor odahívott az ablakhoz, hogy nézzek ki. Futballpályát, egy aszfaltos kézilabdapályát láttam, és azt mondta, hogy a falu névtáblája alatt ki kéne tenni még egy táblát, hogy a „sport és a kézművesség faluja”.

Bognár József: Hát, mi úgy érezzük, hogy a faluban nagyon szorgalmas emberek élnek. Valamikor jellemző volt nagyon sok szakma e településre. Édesapám is például kovácsmester volt. A jellemző szakmák közé tartozott az ács, a kőműves, a bádogos; sok esetben még mindig megtalálhatók ezek.

Sportról pedig azért szeretnék csak egy gondolatot mondani, mert ma négy szakosztály is működik a faluban. És ez nem jellemző a mai magyar falvakra. Van női kézilabdacsapatunk a Baranya megyei bajnokságban, kuriózumként női futballcsapat a Somogy megyei bajnokságban és két férfi labdarúgócsapatunk is van.

Takács András: Említette, hogy a faluban szorgalmas emberek laknak. Munkalehetőséget találnak-e itt?

Bognár József: Azon tudunk segíteni, és a jó Isten is azokon segít, akik önmagukon segítenek, önmagukért akarnak tenni. Ennek egyik nagyon szép példája, hogy a faluban hatvanegy vállalkozás van, a kényszervállalkozástól egészen a harminc fős vállalkozásokig, és nagyon sokan járnak Szigetvárra, illetve Kaposvárra dolgozni. A munkanélküliek száma szinte elenyésző, és ez szintén kuriózum a Zselicben, hisz a zselici munkanélküliség ormánsági szintű, tehát 20% fölötti. A szentlászlói munkanélküliség nem éri el az 5%-ot.

Takács András: Az emberek azért tudnak eljárni, mert a falu határában van a 67-es út.

Bognár József: Jó fekvésű település Szentlászló, a 67-es főútvonal előnyével és hátrányával. Tizenhárom autóbuszjárat-pár megy át a falun, ez szintén nagyon kevés településről mondható el, és ez biztosítja azt, hogy Szigetvár és Kaposvár irányában is tudjanak dolgozni az emberek.

Takács András: Az iskolában kezdtünk beszélgetni, és mondta, hogy föl kellene újítani az épületet. A fölújítása többbe kerülne, mint a település egész éves költségvetése.

Bognár József: Az utóbbi években folyamatosan arra törekedtünk, hogy a település valamennyi intézményét felújítsuk, XXI. századi színvonalra emeljük. A kezdet kezdetén egy új vízműtelepet építettünk, folytatásaként felújítottuk a polgármesteri hivatalt, majd következett az új fiókpatika, az óvoda és a templom fölújítása. Ma tulajdonképpen elmondhatjuk, hogy két intézményünk maradt le egy kicsit a felújítások sorából, ez pedig az általános iskola és az orvosi rendelő. Ez a következő évek feladata, és nagyon szeretnénk egy új faluházat építeni.

Takács András: Ezt hogy lehet kigazdálkodni az évi 180 millió forintos költségvetésből?

Bognár József: Csak pályázatokból. Szinte minden épület felújítását, a település szinte összes történést pályázati pénzekből valósítjuk meg. Az iskola esetében most van egy nagyon jó pályázati lehetőség, amit úgy hívnak, hogy ROP-pályázat, aminek a támogatottsága 95%-os. Tehát magának a településnek 5%-ot kell hozzátenni, amit igazából a költségvetésből ki tudunk gazdálkodni.

Takács András: Szentlászló hagyományos sváb település volt.

Bognár József: 1948-ig a település 80%-a sváb volt a mintegy 1100 lakosából. Sajnos, az akkori politika a falu úgymond etnikumát átrendezte. Közel 200 embert kitelepített Németországba, és hasonló nagyságrendű betelepítés történt Csallóközből, főleg Naszvadról, Érsekújvár környékéről.

Takács András: Jelent-e a falu életében valami gondot, hogy két különböző kultúra találkozik, él együtt?

Bognár József: Én úgy érzem, hogy nem. Amit azt hiszem, hogy a legszebben az a mondat fejez ki, ami egy sváb néni részéről hangzott el, hogy szegénységben, de szeretetben fogadták őket a faluban. És én úgy érzem, hogy ma a felvidéki magyarság is megbecsült lakója a községnek.

Takács András: Van egy nagyon szép falumúzeumuk. Ha jól tudom, akkor ez nem magyar tulajdonban van.

Bognár József: Ennek története van. Egy drezdai fiatalember, Fath Stefan megvásárolta a nagyszülői–szülői házat, átépítette, újjáépítette, és 2003-ban az épület felét a falunak adományozta jelképesen, amelyben létrehoztuk a falumúzeumot.

Takács András: Egyébként, akiket kitelepítettek, visszajárnak még?

Bognár József: '96-ban hagyományteremtő szándékkal rendeztük meg az I. Elszármarzottak Találkozóját, amikor is a Szent László-herma köztéri szobrot avattuk. Azt követően '98-ban, a kitelepítés 50. évfordulójára szintén rendeztünk egy találkozót, ekkor avattuk fel az „Anyá gyermekével” című szobrot. És 2000-től elmondhatom, hogy minden évben megrendezzük, akkora igény van rá.

Takács András: Azt mondta, hogy az Anya gyermekével című szobor szimbolikus értelmű is.

Bognár József: Én azt hiszem, hogy a szülőföldhöz való ragaszkodást jobban nem tudtuk volna szoborba önteni. Egy nagyon szép és megható ünnepség volt ennek a szobornak az avatása, amelyen négy országból voltak jelen. Itt volt a felvidéki magyarság polgármesteri küldöttsége is.

Takács András: Milyen tervei vannak a falunak, túl azon, hogy föl kell újítani az orvosi rendelőt meg az iskolát?

Bognár József: A faluban, mondtam, hogy nagyon dolgoz emberek élnek. Van még – megítélésem szerint – egy jó tulajdonságuk, hogy nagyon akaratosak, elmondhatom, hogy élükön velem. Most készült el a településnek az operatív programja a következő 10–15 évre. Mintegy három és fél milliárd forintos fejlesztési elképzelése van a községnek. Ebben összekötőút is szerepel egy másik településsel.

Takács András: Melyikkel?

Bognár József: Somogyhársággal. Szeretnénk ezt a három kilométeres összekötőutat megépíteni, akkor az ő ötven iskolásuk át tudna Szentlászlóra járni. Ezzel szakmai és nagyon komoly gazdasági előnyei is származnának Szentlászlónak.

Takács András: Mit szeret a legjobban Szentlászlóban?

Bognár József: Én mindig úgy szoktam kezdeni az ünnepi beszédeimet, hogy „nagy szeretettel köszöntöm szülőfalum valamennyi polgárát”. Azt hiszem, hogy én ezzel az egy mondatmal megfogalmaztam a Szentlászlóhoz való kötődésemet. Én itt születtem, a falu minden rezzenését ismerem, én itt vagyok otthon, annak ellenére, hogy Szigetváron lakom.

ZENE ...

Budai Györgyné: Régóta foglalkoztunk azzal, hogy összegyűjtjük a múlt tárgyi emlékeit. Ez a mi kis múzeumunk. Egy szobát berendeztünk tárlókkal, képanyaggal. Itt helyeztük el Vargha Károly bácsinak az előbb említett írásaiból néhányat, valamint testvérének, dr. Vargha Lászlónak az emlékeit. Ő a grafológia nemzetközi mestere volt, jogászprofesszora a Pécsi Jogtudományi Egyetemnek. Aztán Szirmayné Bayer Erzsébet festőművész emlékei egy másik tárlóban kaptak helyet. Erzsi néni Kaposváron él. Éppen a héten hívott meg bennünket, hogy vegyük át azt az anyagot, amit úgy érez, hogy még át kell adnia Szentlászlónak, hisz neki is Szentlászló volt a szülőfaluja. 83 éves. Remegő kézzel adta át nekünk megőrzésre.

Takács András: A szemembe ötlött rögtön, hogy a falon van három sűrűn gépelt oldal. Azoknak a nevei vannak rajta, akik adományoztak valamit a múzeumnak.

Budai Györgyné: Lányommal, Budai Kingával, aki itt népművelő, végigjártuk a falu valamennyi házát, megkértünk mindenkit, hogy szóljanak, ha valamit át tudnának adni e gyűjteményhez. Csaknem valamennyi házban megmozdultak, gyorsan gyarapodtak a tárgyak, pedig már az utolsó pillanatban gyűjtöttük össze ezeket. A régi tárgyakat sokan nem őrizték meg, eladták, elajándékozták vagy tönkrementek. Az egyik néni azt mondta: -Én összegyűjtöttem a tányérokat, tálakat maguknak, de tegnap bejött egy itt vendégeskedő német ember, és elkérte tőlem azt a szép rózsásat. Nemcsak Németországba viszik ki a régiségeinket, hanem az idetelepülő hollandok is szívesen felvásárolják ezeket.

Takács András: Vannak itt ruhák, vannak itt bútorok.

Budai Györgyné: A XIX. századvégi időszakból csak egy tálasfogas, egy láda és egy téka található a bútorok között, a többi, az ágyak, az asztal, a székek, a szekrények már a 20–30-as évekből valók. Megpróbáltuk bábukon bemutatni a szentlászlói német népvisele-

tet. Bemutatunk egy menyasszonyt, vőlegényt, egy fiatalasszonyt, egy csecsemőt és egy idős asszonyt.

Takács András: Kis mosollyal mondta, hogy idős asszony, ötvenéves.

Budai Györgyné: A „fekete svábság” lakott itt, már ötvenévesen teljesen fekete öltözetet viseltek. Az ötvenéves asszony már nem mehetett ki a szőlőbe, nem mehetett ki a földekre dolgozni, már csak a ház körül tevékenykedhetett.

Takács András: Ebben a múzeumban a múlt emlékei nagyon jól megférnek a mai alkotásokkal.

Budai Györgyné: A harmadik teremben helyeztük el a ma itt élő és a közelmúltban elhunyt kézművesek alkotásait. Szentlászlót úgy is szokták emlegetni, hogy a kézművesek faluja. A múltban nagyon sok mesterember élt itt, a jelenben pedig mi más módon próbáljuk a hagyományokat ápolni, illetve továbbfejleszteni, továbbvinni, továbbéltetni. Ebben a harmadik teremben helyeztük el a naszvadi asszonyok csuhészatyrait, kosarait, lábtörlőit. Kukoricahéjból még a mai napig is sodornak – sustyáznak, ahogy itt mondják –, készítik el ezeket a gyönyörű darabokat. Itt kaptak helyet a nemrég elhunyt fafaragónk, Andrasek Vince tárgyai. Itt kerültek kiállításra az ügyes kezű asszonyaink, bábkészítőink, babakészítőink textiljátékai, valamint kollégám, illetve férjem fajátékai, Horváth Antónia csuhéállatai és a volt tanítványomnak, Jambrich Lizának a kerámiái. Most helyeztük el a szentlászlói szakkörösök csuhéból készült betlehemét, amellyel egy budapesti bevásárlóközpont jászolkészítő-pályázatán negyedik helyezést értünk el a tizenhat alkotás közül és 120 000 forintot nyertünk. Ez az összeg már megalapozza azt, hogy a nyáron az iskolások részére hagyományörző és kézműves tábort szervezhessünk.

Takács András: És a munkáik fotója vagy a munkájukról szóló írás meg is jelenhet akár a Szentlászló című lapban, merthogy ennek a kis falunak van saját újságja.

Budai Györgyné: Évente két-három alkalommal tudjuk kiadni, és ebben a falu minden jelentős eseményét igyekszünk rögzíteni. Itt kapott helyet a legutolsó számban például a 2004. évi nyári táborunkról szóló beszámoló is.

ZENE ...

Budai Györgyné: Fáth Margit néni, Fáth Andrásné Szentlászló szülötte. Lelkes segítője a honismereti munkánknak. Sokat segített a falumúzeum létrehozásában.

Takács András: Azt hiszem, hogy úgy járhat ide a múzeumba, mint hogyha hazajönne.

Fáth Andrásné: Férjemnek a rokona, Fath Stefan vette meg ezt a házat. Az én férjem is Fáth. A nagyapák testvérek voltak.

Takács András: Nemcsak ezért mondom, hanem azért is, mert rengeteg fénykép van itt.

Fáth Andrásné: Igen, hát rajta van az én nagyapám a hét gyermekével, én is rajt vagyok több esetben, úrnapiján, karácsonykor, az elsőáldozási képen és hároméves koromban a bátyámmal. De van itt egy kép, ami disznóöléskor készült, a férjem is rajta van. Úgyhogy ez mind meg lett örökítve, és ez egy örök emlék mindig számunkra.

Takács András: És még mije van itt?

Fáth Andrásné: Nagyon sok ruha, amit én ajándékoztam ide a múzeumnak.

Takács András: Menjünk, nézzük meg! Jó?

Fáth Andrásné: Nézzük. A menyasszonyi szoknya. Ez az én édesanyámnak a menyasszonyi szoknyája volt, úgyhogy ez már több mint százéves. Így volt valamikor a sváb menyasszony fölöltözve.

Takács András: Fehérben és feketében?

Fáth Andrásné: Igen, ez így volt. Fehér volt a ruha, a bársonykabát meg fekete. A kabát-ra rozmaring volt rávarrva, egy almába szintén szalagokkal feldíszített rozmaringot tűztek, amelyet a kezében tartott a menyasszony, amikor kikérték.

Takács András: Magának is ilyen esküvője volt?

Fáth Andrásné: Nem, nekem már nem. A legutolsó '46-ban volt. Az utolsó „sváb menyasszony” a Göndöcs Náni volt, a legelső menyasszony magyar ruhában meg a Rudolfné. Úgyhogy erre is emlékszem még. A vőlegényen ez a kalap az én bátyámnak az esküvői kalapja volt. '41-ben nősült, de ő huszonhárom évesen meghalt a fronton.

Takács András: Mi van ezen a kalapon?

Fáth Andrásné: Bokréta lett rátéve. Ez volt a dísz. A mostani divat az, hogy a mellre tűzik a bokrétát. Régen úgy volt, hogy kalapra varrták.

Takács András: És a vőlegény kabátján is ott van a rozmaringág?

Fáth Andrásné: Igen. A menyasszonynak és a vőlegénynek is ugyanolyan szalagos roz-maring a dísze.

Takács András: Ezeket a hagyományokat már senki nem őrzi?

Fáth Andrásné: Most már nem. Nagyon kevés helyen van belőle még valami. Hát én nálam nagyon sok ilyen holmit lehet találni.

Takács András: A kitelepítés idejét hogy vésztették át? Hogy éltek meg?

Fáth Andrásné: Hát, hogy mondjam? Itt nagyon szomorú volt a helyzet. Én is itt laktam ebben az utcában, ahol ez a múzeum van. Minket is '48-ban kitétek a nagy házunkból egy kisebb házba. Elég siralmas volt. Ott maradtunk az öregekkel, nehéz volt a helyzet. Akkor úgy volt, és nem lehetett ezen változtatni.

Takács András: Újságolta, hogy kapott egy levelet Németországból.

Fáth Andrásné: Igen. Én nagyon sokkal levelezek. Mikor mi megesküdünk, ott voltak az öregek nekünk. Én nem tudtam elmenni máshová dolgozni, én húsz évig voltam az egyháznak a kántora ebben a faluban, és én az öregeket mind eltartottam, és ennek nagyon örülök.

Takács András: Ebben a levélben mit írnak, ha meg szabad kérdezni?

Fáth Andrásné: Az osztálytársamtól kaptam a levelet, aki arra emlékszik vissza, hogy mi volt az első ének a templomban, amikor a tanárunkat kántornak választották. Wer auf Erden traum' ich liebe..., ez volt az ének.

Takács András: Ilyenekről leveleznek?

Fáth Andrásné: Igen, ilyenekről levelezünk. Megírjuk egymásnak, hogy hogyan volt a mi korunkban az iskolában, és most hogyan van. Mindenre kíváncsi, és megírom neki mindig. Most is írja, hogy nagyon szép volt a mi életünk, csak hát elmúlt minden. És a hon-vág mindig -még most is- benne van, még egyszer nagyon szeretne idejönni, de már nagyon le van bénulva, egy otthonban él, tolókcóban.

Takács András: Akartam kérdezni, hogy aki teheti, az azért vissza-visszalátogat Szentlászlóra.

Fáth Andrásné: Vissza, vissza. Csak az a baj, hogy most már az öregek meghaltak, kevesen vannak már azok, akik emlékeznek Szentlászlóra. A fiataloknál már nincs ez a kötődés, máshova mennek inkább. De azért még mindig van, aki visszajön. Nekem minden évben vannak látogatóim. Az unokatestvérem Rosenheimban lakik, úgyhogy nagyon sokfelé vagyunk. Az én rokonaimnak a javát mind kitelepítették. Mi maradtunk csak egyedül itt.

ZENE ...

Budai Györgyné: Pasztorek Lajosné, Matild néni Szentlászlón él. A Felvidékről, Naszvadról telepítették ide a családját. Lelkes segítője ő is a honismereti munkánknak. Nagyon sok mindent adott gyűjteményünkhöz.

Takács András: Mikor tetszett Szentlászlóra kerülni?

Pasztorek Lajosné: 1947. november 17-én.

Takács András: És itt hogy fogadták magukat?

Pasztorek Lajosné: Örülni, biztos nem örültek nekünk, mert hát őket kitelepítették, minket meg idetettek a helyükre. Hát, elég szomorú volt, ez így volt, és nem önszántunkból jöttünk el.

Takács András: Itt mihez kezdtek?

Pasztorek Lajosné: Abban az időben, mikor átgyüttünk, semmit nem tudtunk csinálni. Munkahely nem volt, egyszer jött egy kubikus, akkor avval jártak el a férfiak dolgozni. Akkor tudtunk valamennyire pénzt keresni. A férjem, de én nem.

Takács András: Mikor fogadták el magukat az itt maradt szentlászlóiak?

Pasztorek Lajosné: Mit mondjak? Hát azért összebarátkoztunk. Hát kénytelenek voltunk, mert hát én megértem őket. Azért nem mindegy, hogy valakit kitesznek a házából, és mást tesznek bele. És igazságtalan volt, ők is ártatlanok voltak meg mi is. Erről nem tehattunk. A törvény így írta elő, hogy kitelepítenek bennünket onnét szlovák vagy a magyar területről.

Takács András: És ennek ellenére meg tudta szeretni ezt a falut?

Pasztorek Lajosné: Meg, hát senkivel semmi problémám nem volt soha. Megszoktuk már. Most meg már a gyerekeink, azok nem mennének vissza, mert ők már itt születtek, és őnekik ez a hazájuk. De mink még azért mindig vágyunk vissza. Ha megyünk a Fölvidékre, akkor mindig azt mondjuk, hogy megyünk haza.

Takács András: Gyakran járnak haza?

Pasztorek Lajosné: Két éve voltunk kint, azt hiszem. Még mi emlékszünk rá. Hát akkor voltam húszéves, mikor áttelepítettek. Abban az évben esküdtünk, hát ötvenhat éve. Augusztus 21-én esküdtünk, és november 17-én már áttelepítettek bennünket.

Takács András: Ebben a múzeumban van olyan dolog, ami emlékezteti a szülőföldjére?

Pasztorek Lajosné: Hát, vannak. Nekem is itt van a menyasszonyi fényképem. A fölvidékieknek van külön gyűjteményük az emeleten, hát ott van az is.

Takács András: Mivel telnek a napjai?

Pasztorek Lajosné: Mindennap főzöm az ebédet, mert a menyem az óvodában dolgozik, hát a fiam is és a férjem is itthon van. Nyáron meg a kertben. Ott mindig van munka, elég nagy kertünk van, zöldségeket, mindent én kapálok.

Takács András: Azt mondta, hogy amikor idekerültek, akkor nem volt munkalehetőség. Aztán el tudott menni dolgozni, vagy nem?

Pasztorek Lajosné: Én nem voltam dolgozni, mert hát ugye gyerekek lettek, akkor hát azokkal otthon köllött lennem, utána meg a férjem kisiparos lett, akkor annak szoktam segíteni.

Takács András: Csupán fanni tud?

Pasztorek Lajosné: Fölvidéken volt egy leventeparancsnok, aki ilyen tanfolyamot szervezett a faluban. A fiatal lányok mind mentek megtanulni. Itt a másik utcában van egy fölvidéki asszony, aki székeket nagyon tud bekötni, meg sok mindent csináltatnak vele, de én nem, mert én ezzel nem érek rá foglalkozni.

Takács András: Unokák?

Pasztorek Lajosné: Három unokám van, de már nagyok.

Takács András: És őket elvitte már a szülőföldjére, a szülőfalujába?

Pasztorek Lajosné: Voltak már, igen. Kisebb korukban is voltak az én gyerekeim. Már nem az unokák, hanem a két fiam, mert a férjemnek a szülei azok otthon maradtak. Azokra nem került már sor a kitelepítéskor. És akkor mindig át szoktunk menni, hát évente egyszer. De nekem már nem volt más, csak az édesapám, az ott halt meg '43-ban, édesanyám meg itt halt meg '65-ben. Voltak rokonok, akikkel nem tartottuk úgy a kapcsolatot, mert annyi volt, hogy mindenkihez nem lehetett volna elmenni.

ZENE ...

Budai Györgyné: Hegedüs János plébános néhány éve került ide a településünkre Tolna megyéből. Plébános úr nagyon hamar megtalálta a kapcsolatot a község lakóival. Én első sorban a gyerekekkel való kapcsolatát ismerem. Az iskolában nagyon szeretik a gyerekek, rajonganak érte. De úgy tudom, az idősek is.

Takács András: Éppen két hittanóráról érkezett, helyettesített.

Hegedüs János: Szentlászló a központ egyházilag. Tíz másik falu is tartozik a lelkipásztori ellátásom, szolgálatom alá, és ennek következtében kellett most délelőtt, illetve a kora délután folyamán Mozsgón hittanórákat tartanom. Mozsgó külön plébánia volt valamikor, de mivel egyre nagyobb az egyházban a paphiány, ezért több plébánia kerül most már egy-egy lelkipásztornak a szolgálata, vezetése alá. Így van az, hogy Mozsgó is Szentlászlóhoz tartozik több más községgel együtt.

Takács András: Szép temploma van.

Hegedüs János: Ez egy nagyon nagy öröm, nemcsak számomra, hanem azt hiszem, az egész falu közössége számára. A hívek áldozatos adományainak, nagyon-nagyon sok ember összefogásának és természetesen az önkormányzat és a püspökség segítségének köszönhetően két évvel ezelőtt elkészült a templomnak a külső és belső felújítása. És ennek a folyamatnak a végére sikerült az elmúlt év októberében pontot tennünk azzal, hogy az Angster-orgona is felújításra került, illetve a régi Szent László-oltárkép is új fényében ragyog, és köszöntheti mindazokat, akik itt laknak a faluban, és hívőként eljönnek a templomba, és azokat is, akik vendégségben járnak itt, és megtekintik ennek a -azt hiszem- szép falunak valóban méltó módon szép templomát.

Takács András: Háziasszonyunk említette, hogy önt nagyon megszerették itt a faluban. Ön mennyire szerette meg a falut?

Hegedüs János: Városban születtem, szekszárdi származású vagyok, és a lelkipásztori szolgálatomat is először városban kezdtem el. Dombóváron voltam két éven keresztül segédlelkész, vagyis káplán. Először egy kicsit félve jöttem falura, hiszen nem volt számomra ismerős ez a falusi környezet és mindaz, ami ezzel együtt jár. De azt hiszem, hogy nagyon hamar sikerült beilleszkednem ennek a falunak az életébe. Ez többek között annak köszönhető, hogy úgy tapasztaltam, hogy a hívek kezdettől fogva, és nemcsak a hívek, hanem a falu lakói szeretettel fogadtak, mellém álltak, segítettek. Ugyanezt tapasztaltam az önkormányzat részéről is, az iskolában a tantestület, a tanárok részéről. Tehát nagyon hamar sikerült megszeretnem Szentlászlót, a községet és a lakóit is. Tényleg én is azt mondhatom, hogy hála Istennek, jól érzem magam, szeretek itt lenni, és bízom benne, hogy a jó Isten majd sok erőt ad ahhoz, hogy továbbra is ugyanilyen nagy-nagy örömmel, szeretettel szolgáljam az itt élő embereket. Ehhez még hozzátartozik, hogy a lelkipásztori munkában is örömet találok, különösen itt Szentlászlón. Elmondhatom, hogy vasárnaponként megtöltik a hívek a templomot, és az iskolában is a hitoktatásra járó gyerekeknek a száma, arányszáma azt hiszem, hogy megfelelő, és ez is azért az embernek örömet, illetve a lelkesedéshez erőt, lendületet ad.

Takács András: Ön, hogy tud részt venni, mivel tud részt venni a község életében?

Hegedüs János: Kezdetől fogva a község minden jelentősebb eseményére, közösségi összejövetelére meghívtak, és én mindenhol szívesen is mentem. A falunak van egy nyugdíjasklubja, akik havonta szoktak összejönni, ők is rendszeresen elhívtak, és mindig nagy örömmel voltam velük együtt azokon az esteken, amikor találkoztak egymással. Aztán az iskola, az óvoda rendezvényeire is rendszeresen meghívót kapok, amikor egy-egy ünnep vagy bármi más közösségi program van. Oda is szívesen megyek, hiszen a lelkipásztori szolgálatnak egyik fontos része a fiatalok felé való nyitás, a gyerekekkel, a jövő nemzedékével való foglalkozás. De ugyanígy, hogyha az önkormányzat vagy a falu közössége szervez bármilyen ünnepet, programot, akkor mindig meghívnak, soha nem felejtene ki, és én mindig szívesen megyek. Hiszen azért valamilyen módon a küldetésem nem csupán a templomba rendszeresen járó hívő emberek felé szól, hanem minden ember felé, mert ha mindenkinek tudok egy kis szeretetet adni, egy kis mosolyt, megnyírást, akkor talán, talán öbennük is megindul valami. Ha nem is lesznek egyik pillanatról a másikra azonnal hívőkké vagy rendszeres templomba járókká, de mégis megérintheti őket valami. Tehát nagyon fontosnak tartom ezt a nyitottságot és azt, hogy a plébánosi, lelkipásztori munkák mellett minden szinten, amennyire lehetséges, részt vegyek a falu közösségi életében.

Takács András: Amikor idekerült Szentlászlóra, utána nézett ennek a falunak, hogy milyen falu ez, mi a története, mi a történelme?

Hegedüs János: Amikor megtudtam – még dombóvári káplánként –, hogy majd 2002. júliusától a küldetésemet, a feladatokat itt kell folytatnom Szentlászlón, akkor mindjárt érdeklődés fogott el. Az akkori dombóvári plébános úrral, Farkasdi András esperes úrral azonnal másnap autóba ültünk, és eljöttünk Szentlászlóra, hogy megnézzük a falut, és elbeszélgessünk az akkori elődömmel, Bukovics István plébános úrral. És aztán ezt követően egyre inkább próbáltam még az idekerülésem előtt megtudni minél több mindent a

faluról, hisz az ember egy kicsit mindig izgalommal is várja azt, ami következik, és szeretne sok mindennel tisztában is lenni.

Takács András: Mit szeret a legjobban ebben a faluban?

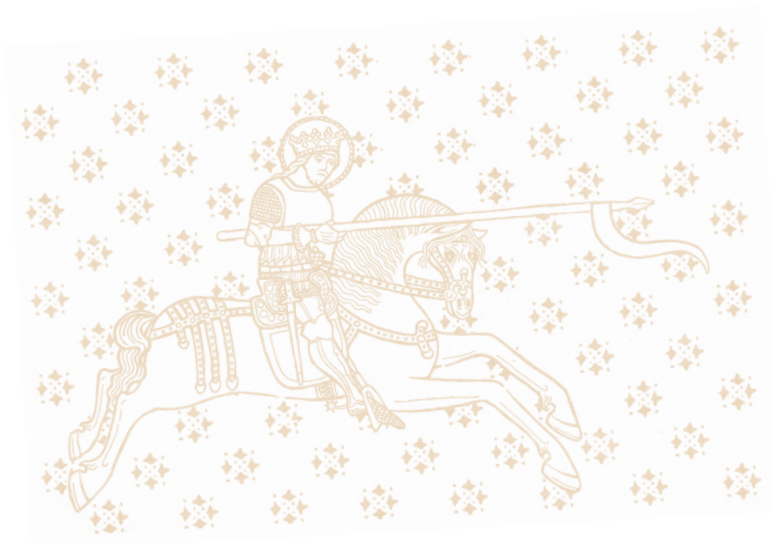
Hegedüs János: Hogy az emberek valóban össze tudnak fogni, tudnak lelkesedni célért. Ez az egyik dolog, a másik pedig a közvetlenséget, az egymásra figyelmet, amit ugyancsak megtapasztaltam.

Nekem is vannak barátaim, rokonaim, ismerőseim, akik látogatóba jöttek el hozzám, s mind-mind felfigyeltek arra, hogy mennyire rendezett, mennyire szép a falu, és hogy évről évre mennyi minden szépül tovább és épül ennek a faluközösségnek az életében. És ehhez biztos, hogy szükség van arra, hogy a megfelelő vezetőkön túl az emberek számára is fogadókészségre és hozzájárulásra találjon az a munka, azok a célok, amiket meg akarunk vagy meg akarnak valósítani.

• 20 •

ZENE ...

Takács András: Búcsúzunk Szentlászlótól. Vendéglátónk Budai Györgyné, technikus kollégám Tóth Tamás, munkatársam Halász Péter (a Homismereti Szövetség elnöke) és a zenei szerkesztő Tari Viktor nevében is köszönöm figyelmüket! Takács Andrást hallották.

ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK

A Községháza épülete

1990. szeptember 30.

Három polgármester- és tizenhét képviselőjelölt közül az alábbiakat választották meg:

Polgármester: Welsch Ottó (a volt tanácselnök)

Képviselők: dr. Bengerno Miklós, Fürnstein János, Golob István, Paróczy József,
Pasztorek József, Tar Zoltán, Toldi Mihály

Baranya Megyei Közgyűlés tagja: Paróczy József

1994. december 11.

Öt polgármester- és tíz képviselőjelölt közül az alábbiakat választották meg:

Polgármester: Bognár József

Alpolgármester: Paróczy József

Képviselők: Bencze Antal, Budai György, dr. Bengerno Miklós, Fürnstein János,
Golob István, Pasztorek József

1998. október 18.

Két polgármester- és tizenhárom képviselőjelölt közül az alábbiakat választották meg:

Polgármester: Bognár József

Alpolgármester: Paróczy József

Képviselők: Bencze Antal, Budai György, dr. Bengerno Miklós, Fürnstein János,
Golob István, Pasztorek József

2002. október 20.

Négy polgármester- és tizenegy képviselőjelölt közül az alábbiakat választották meg:

Polgármester: Bognár József

Alpolgármester: Pasztorek József

Képviselők: Bencze Antal, Budai György, Fürnstein János, Golob István, Miklósné

Kovács Erika, Pomozi Tibor

2005-ben Bencze Antal lemondott, helyette Horváth Józsefné lett

a képviselő.

• 22 •

2006. október 1.

Három polgármester- és tizennyolc képviselőjelölt közül az alábbiakat választották meg:

Polgármester: Bognár József

Alpolgármester: Pasztorek József

Képviselők: Budai György, Csuka Zoltán, Fürnstein János, Golob István, Némethné

Gál Mónika, Tar Zoltán

Német Kisebbségi Önkormányzati választások

2002. október 20.

Először volt kisebbségi (német) önkormányzati választás falunkban.

Elnök: Arnold Istvánné

Elnökhelyettes: Happ József

Elnökségi tag: Szilber József

2003. április 27.

Szilber József halála miatt időközi kisebbségi önkormányzati választást tartottak, ahol a három jelöltből Bíró Gyulánét választották meg.

2006. október 1.

A községi önkormányzati választással egyidőben német kisebbségi önkormányzati választás is volt, mivel a törvénymódosítás után 61 fő e kisebbséghez tartozónak vallotta magát.

Elnök: Arnold Istvánné

Elnökhelyettes: Happ József

Elnökségi tagok: Jakabné Farkas Márta, ifj. Nagy Ferencné, Schvarcz Éva

Körjegyzők

1999 – 2002. szeptember 30.

dr. Szilas Tamás

2002. október 1. – 2004. június 30.

Bakos Andor

2004. július 1-jétől

dr. Kontra Krisztián

ÖNKORMÁNYZATI PROGRAMOK, INTÉZKEDÉSI TERVEK, FELADATOK TELJESÍTÉSE

A Községi Önkormányzatnak tudatos településfejlesztési koncepciója van, amelyet a pályázati lehetőségek, saját és egyéb források figyelembevételével, illetve azok felhasználásával következetesen megvalósít.

2005-ben elkészült a község Rendezési terve, és van Környezetvédelmi terve is. Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a közintézmények működésének zavartalan biztosítását. Folyamatosan törekszik a község infrastrukturális ellátottságának javítására.

1996-ban megvalósult a vízműtelepi beruházás, víztisztító technológiával, melynek eredményeként egészséges ivóvízzel rendelkezik a község. A vezetékes vízzel ellátott lakások aránya teljeskörűnek mondható. A kommunális szilárd hulladék elszállítása szervezett keretek között valósul meg, heti rendszerességgel. A folyékony kommunális hulladék ártalmatlanítása a község szennyvíztelepén történik. Egy hulladékudvar kialakítása folyamatban van. A szennyvízcsatorna-hálózat és a gázhálózat építését tervezik.

Az utak burkoltak, minőségük azonban kívánnivalót hagy maguk után, a fokozatos javítás mellet is. A járdák felújítása folyamatos. A 67-es főútvonal mellett hiányzó járda-szakaszokat építettek ki: Zöcsketelep irányába, a Rákóczi utcában, az üzemek és a benzinkutak felé.

A felszíni vízelvezetési rendszereket évente karbantartják.

Autóbusz-forduló került kialakításra az almamelléki út elágazásánál, valamint autóbuszvárókat helyeztek ki. Üdvözlő táblákat és utcajelző táblákat állítottak fel.

2002-ben elvégezték a közvilágítás rekonstrukcióját, 138 lámpatestet cseréltek ki az önkormányzat megrendelésére. A telefonnal ellátott lakások aránya közel 70%-os, a mobiltelefon használatával ez 100%-osnak mondható. A szélessávú internet-elérési lehetőség is biztosított.

Szentlászló község a 90-es évek közepétől csaknem valamennyi középületét felújította vagy újat épített.

Felújított épületek:

Polgármesteri hivatal – körjegyzőség, templom, a plébánia hivatal, óvoda és napközi otthon, fiókgyógygyezertár, ravatalozó, Népművészeti Alkotóház és Csuhémúzeum, orvosi rendelő és lakás.

Felújított épületrészben kapott helyett a polgárőrség, valamint a rendőrség körzeti megbízottja is.

Újonnan épített középületek:

Vízműtelep, takarékszövetkezeti fiók, Tájház – Helytörténeti és Néprajzi Gyűjtemény, a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Mikrotérségi Központjának irodája.

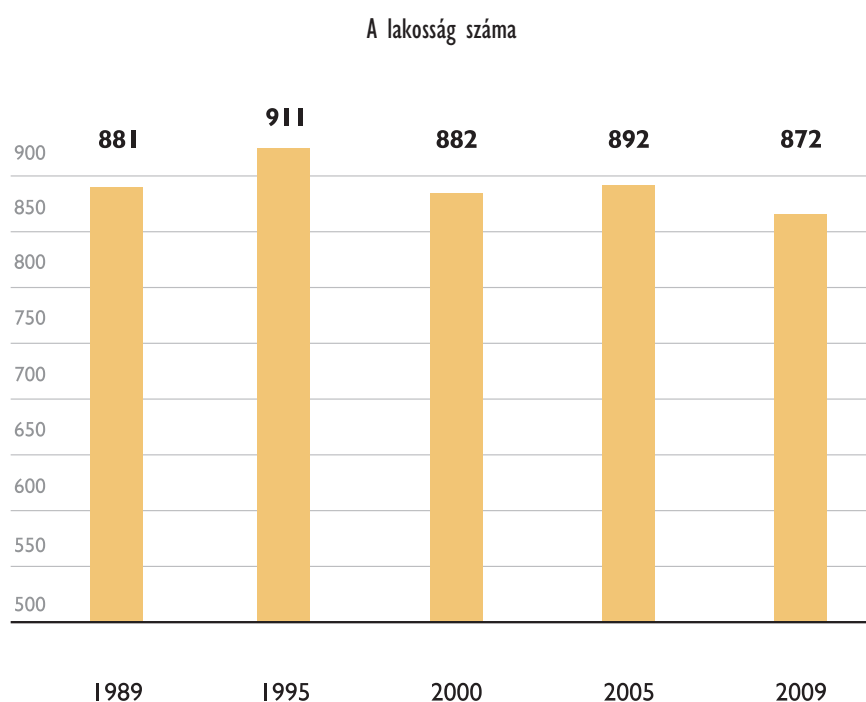
- Az önkormányzat műemléki védelembe vette a templomot, és helyi védelem alá vont hetvennyolc lakóépületet, gazdasági épületet, pincét.
- 2002-ben a Pacsirta utcában új házsort alakított ki, ahol eddig már öt ház felépült.
- Pályázatot nyert egy Faluház, szolgáltatóház felépítésére is.
- 2009. júliusában kezdődik el az Általános Iskola épületének teljes felújítása.

Az önkormányzat sokat tesz közmunkások foglalkoztatásával a munkanélküliség csökkentéséért.

Szép, rendezett településünk méltán érdemli ki az elismeréseket, díjakat, a mikrotérségi központi szerepet.

Szentlászló népességmegtartó képessége jónak mondható a Szigetvári kistérségben.

• 24 •

PÁLYÁZAT ÉS VERSENY

*a „Kincses, virágos Baranyaért”
és a „Kulturált környezeti településért”*

Szentlászló község önkormányzata több alkalommal pályázatot nyújtott be a „Kincses, virágos Baranyaért”, illetve a „Kulturált települési környezetért” című versenyre. Ezek eredménye több elismerő oklevél, díj és pénzjutalom.

2002-ben a „Kulturált települési környezetért” című pályázaton az 501–1000 lakosú községek kategóriájában I. helyezést ért el.

A bizottság véleménye:

„Szentlászló község kedvező benyomást kelt a látogató számára takaros, rendezett portáival, közterületeivel. A település önkormányzata és polgárai hosszú évek kitartó és szorgalmas munkájával érték el, hogy az egész falura egyöntetűen jellemzővé váljon a szépen gondozott, tiszta, parkosított települési környezet.

Figyelemre méltó, hogy a múlt emlékeinek megbecsülése előtérbe került. A templom környezete, a frissen meszelt emlékszobrok, keresztek, a köztéri szobrok, a Szent László-kultusz felelevenítése, emlékműállítás, a temető rendbetétele, mind ezt bizonyítják.”

Rövid idő alatt két kiemelt elismerésben is részesült a község. 2007 decemberében a „Kulturált települési környezetért” címet, 2008 januárjában pedig a „Virágos Baranyaért” pályázat fődíját kapta meg. E díjak megszerzése a község vezetése és lakossága közti együttműködéssel vált lehetővé.

A településen átutazók, az idelátogatók is bizonyítják, hogy Szentlászló megérdemelte ezeket az elismeréseket.

ÓVODA

• 26 •

Szentlászlón 1986-ban adták át az új óvoda épületét a napközi otthonos konyhával, amelyet 1989-ben napközis ebédlővel bővítettek. Az új óvoda ötven férőhelyes, körzeti feladatokat lát el. Valamennyi óvodáskorú gyermek felvétele biztosított. A kétszoptos óvodában négy óvónő, két dajka és egy főzőnő dolgozik. Az óvodások száma jelenleg ötven fő.

A gyermekek óvodai nevelése jó színvonalú, német nemzetiségi nevelés is folyik az intézményben. Fejlesztő eszközökre, számítógépekre, sporteszközökre, udvari fajtátékokra több pályázatot nyertek. A vezetője Szabó Józsefné volt nyugdíjazásáig, 2005-ig.

Az óvoda 2008. július 1-jétől a Dél-Zselic Oktatási Központ Óvodái, Általános Iskolái és Alapfokú Művészetoktatási Intézményének tagja lett. A tagintézmény vezetője azóta Pasztorek Józsefné.

2004-ben az Óvoda és a Napközi Otthon épületét magastetővel látták el. 2009 nyarán folytatódik az épület felújítása.

ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az iskola az 1958-ban átadott, majd a 80-as években bővített épületben működik. Nyolc tanteremben, egy informatikai teremben, egy könyvtárban és egy tornateremben folyik az oktatás, nevelés. Körzeti feladatokat lát el: Szentlászlóról, Boldogasszonyfáról, Terecsenyből, Antalszállásról, Korcsánypusztáról és Sasrétről járnak ide a gyerekek.

A tanulók létszáma 1989-től 2009-ig egyharmadával csökkent, akkor 181 tanuló járt ide, most 122 fő. 1980-tól német nemzetiségi nyelvoktatás is folyik az intézményben. A tanulók napközi otthoni ellátása biztosított.

A nevelői, a szaktanári ellátottság jó, tizennyolc és tizenöt fő között változott a pedagógusok létszáma. Iskolatitkár, élmezésvezető, két hivatalsegéd, egy fűtő-karbantartó és négy főzőnő van még alkalmazásban.

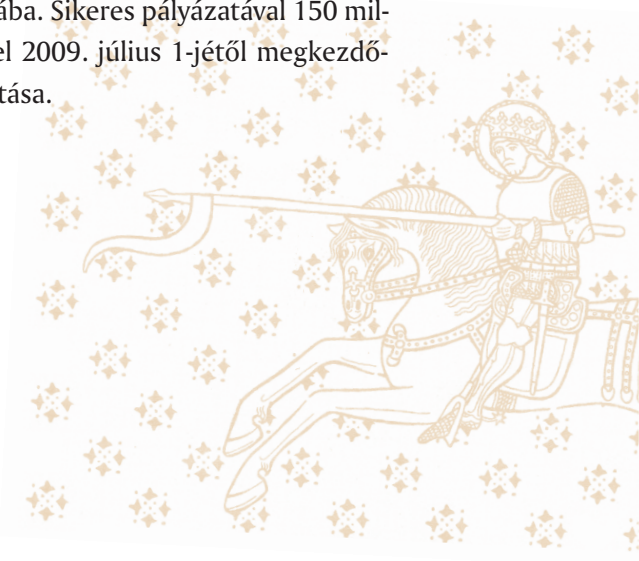
Az iskola igazgatója Tusnovits Imre volt 1961-től 1989-ig, nyugdíjazásáig. 1989-ben Golob Istvánt választották meg igazgatónak, aki jelenleg is az intézmény vezetője. Igazgatóhelyettese 1978-tól Budai Györgyné volt 2006-ig, nyugdíjazásáig. 2006-tól Jászainé Löffler Ibolyát bízták meg e feladattal a státusz megszűnéséig, amikor is az iskola 2008. július 1-jétől a Dél-Zselic Oktatási Központ Óvodái, Általános Iskolái és Alapfokú Művészetoktatási Intézményének tagintézménye lett.

Az oktatás színvonala jó, a továbbtanulók eredményei bizonyítják ezt. A tanulók kb. 50%-a érettségi vizsgát tesz, közülük sokan vesznek részt főiskolai és egyetemi képzésben. A tanórai tevékenységeken túl felzárkóztató és tehetséggondozó, középiskolára előkészítő, nyelvvizsgára felkészítő foglalkozások, szakkörök, művészeti oktatás, könyvtárhasználat, tömegsport stb. vannak. Évente rendszeresen a bérletes színházlátogatások, tanulmányi kirándulások, versenyeken, vetélkedőkön való részvétel (tanulmányi, művészeti, városismereti, sport stb.), úszás-oktatás, balatoni táborozás, nyári hagyományőrző és kézműves tábor.

A sok jó eredményt, több országosat, megyeit, kistérséget felsorolni sem lehet, melyek mögött rengeteg tanulás, nagy szorgalom, sokoldalúság, kreativitás és a pedagógusok önzetlen munkája áll.

Az intézmény a tárgyi feltételek javítására, a szabadidős tevékenységek, egyéb iskolai programok megszervezésére rendszeresen pályázatokon vesz részt. Az iskola munkáját segíti az 1999-ben megalakult Szentlászlói Iskoláért Alapítvány is.

Önkormányzatunk 2003-ban bekapcsolódott a kormány iskolafelújítási programjába. Sikeres pályázatával 150 millió forintot nyert, mellyel 2009. július 1-jétől megkezdődik az iskola teljes felújítása.

TEMPLOMUNK

• 30 •

Az 1738-ban épült fatemplom helyén áll a mai 22 m hosszú, 8,5 m széles, 5,5 m belmagasságú és 20 m magas tornyú templom, amelyet 1821-ben szenteltek fel Szent László király tiszteletére.

A közel kétszáz éves épület állaga a 80-as évektől sokat romlott: a tető beázott, a torony, amely nem volt összekötve az épülettel elvált a templomhajótól, 43 centiméternyit dőlt keleti irányba. A 9,5 cm-es süllyedése miatt pedig bemozdult a karzat, alá kellett dúcolni, veszélybe került az ott levő Angster-orgona is, megrepedeztek a falak, a deformáció miatt megfeszült a tetőzet lécezése, a torony életveszélyessé vált. Ehhez több tényező járult hozzá: a csapadékvíz nem megfelelő elvezetése, a templomkörnyéki úttest alá nyúló pincék, a megnövekedett gépkocsiforgalom. Körültekintő felmérő munka után vasbeton cölöpökkel állították meg a torony további dőlését. „Visszahúzatni” már nem lehetett a templomhajóhoz. Sokat foglalkozott a sajtó ezzel: „Örökké ferde marad Szentlászló katolikus templomának tornya. Akár a pisai ferdetorony”. Az építmény teljes felújítása több mint 10 millió forintba került. Széles összefogásra volt szükség ahhoz, hogy az anyagi erőforrás megteremtődjön.

Mayer Mihály megyéspüspök, Hegedüs János és Bukovics István plébánosok a felújított templom megáldási ünnepségén

A koordinációs munka irányítója Bognár József polgármester volt, az egyház részéről pedig Bukovics István plébános. A helyiek, a püspökség, az egykori szentlászlóiak és más támogatók révén 2002-ben megtörtént a templom teljes körű felújítása (a torony, a falak helyreállítása, a teljes tetőszerkezet, a nyílászárók, a toronyórák cseréje és a parkosítás).

2002. szeptember 22-én került sor a felújított templom megáldási ünnepségére, amely a Szent László-szobor és a világháborús emlékművek koszorúzásával, majd magyar és német nyelvű szentmisével kezdődött, melyet Mayer Mihály megyéspüspök celebrált. Nemcsak a szentlászlóiak voltak jelen, hanem számos vendég az ország más településéről és a határon túlról is.

A szentmisén a püspök megáldotta a megújult templomot, majd leleplezték a benne elhelyezett két fehér márványtáblát, amelyen a Szent László-herma és a falu címere látható. A szentmise után Bognár József polgármester, valamint dr. Kékes Ferenc, a Baranya Megyei Közgyűlés elnöke és Paizs József, a Dél-Zselici Társulás elnöke ünnepi beszédben méltatták a jeles alkalmat.

2002 óta felújították a templom Angster-orgonáját, restaurálták Josef Atzker Szent László festményét, elkészült a templom díszkivilágítása, 2008-ban pedig lourdes-i barlangot építettek a korábban lebontott helyére.

• 32 •

Dr. Mayer Mihály megyéspüspök középen és Balázs Zoltán szentlászlói plébános jobbról

A lourdes-i barlang

Egyházközségünk lelkipásztorai:

1945–1989-ig	Szantner József
1989–1995-ig	Csoma Dezső szigetvári esperes káplánjai segítségével látta el a lelkipásztori feladatokat
1995–1999-ig	Farkas József
1999-ben	Záborszky Kálmán
1999–2002-ig	Bukovics István
2002–2006-ig	Hegedüs János
2006–2008-ig	Szép Attila
2008-tól	Balázs Zoltán

TÁJHÁZ

Helytörténeti és Néprajzi Gyűjtemény

2003-ban a közös akaratnak, az összefogásnak legjelentősebb eseménye volt, hogy október 4-én, a falunapon megnyitottuk a Helytörténeti és Néprajzi Gyűjteményt.

Stefan Fath, Németországban élő tulajdonos visszavásárolta a volt nagyszülői–szülői házat (Zrínyi u. 15.), melyet teljesen felújíttatott, megtartva a régi német építészeti stílusjegyeket, és négy helyiséget átadott az önkormányzatnak azzal a céllal, hogy itt kapjon helyet a gyűjtemény.

Ezzel sokunk régi vágya beteljesedett.

A kiállítás bepillantást ad a német, a betelepített felvidéki, a volt Jugoszláviából menekült vagy máshonnan ideköltöző és itt gyökeret eresztő magyar lakosság, egyszóval a szentlászlóiak életébe.

Senki sem merte volna gondolni a munka megkezdésekor, hogy ennyi kiállítandó anyag gyűlik majd össze. Alig van olyan család, aki az eddig féltve őrzött tárgyi, írásos és képi emlékekből ne adott volna oda valamit. Hasonlóan tettek többen az innen elszármazottak is. Hosszú névsor őrzi az adományozók nevét és mindazokét, akik bármiképpen segítettek, hogy e gyűjtemény létrejöhessen.

• 34 •

Az első helyiségben írásos és képi anyag mutatja be a német és a felvidéki magyarok múltját, a falu neves szülötteit, dr. Vargha Károly Zselic-kutatót és dr. Szirmayné Bayer Erzsébet festőművészt. A másodikban egy XX. század eleji német tiszta szoba látható. A harmadikban a mindennapok régi használati tárgyai, a negyedikben a ma élő helyi kézművesek alkotásai tekinthetők meg.

Reményeink szerint ez a „kis múzeum” segíthet majd abban, hogy múltunkat mélyebben megismerjük, s ez által jobban tiszteljük őseinket, szeressük, becsüljük szülőföldünket, szülőfalunkat.

A Tájház megnyitóünnepségén Bognár József polgármester,
Bíró Gyuláné tolmács és Stefan Fath, a ház tulajdonosa

A ház története:

A ház 1907 körül épült. Tulajdonosai ekkor Stefan Fath és Veronica Fath (született Szilber). 1939-ben a négy gyermekük közül a legidősebb fiú, Stefan Fath és felesége, Anna Fath (szül. Herlinger) tulajdonába került az épület. A családfő 1944-ben a háborúban meghalt. Az özvegynek két gyermekével (Johann Fath és Elizabeth Fath) 1945-ben el kellett hagynia a házat, majd kitelepítették őket Németországba.

Ezt követően több tulajdonosa volt az ingatlannak.

2001-ben Johann Fath fia, Stefan Fath visszavásárolta Farkas Józsefnétől a házat. 2002 tavaszától 2003 őszéig tartott a ház „eredeti formában” való felépítése tetőtér beépítésével. 2003. október 4-én nyílt meg benne a gyűjtemény.

NÉPMŰVÉSZETI ALKOTÓHÁZ ÉS CSUHÉMÚZEUM

• 37 •

A Népművészeti Alkotóház 2006. október 7-én került átadásra, amelyben helyet kapott az ország első csuhémúzeuma is. Önkormányzatunk e közel 20 millió forintos beruházást a Közkincs-program sikeres pályázatával tudta megvalósítani. Megvásárolta a falu egyik legöregebb házát, amely helyi műemléki védetség alatt áll.

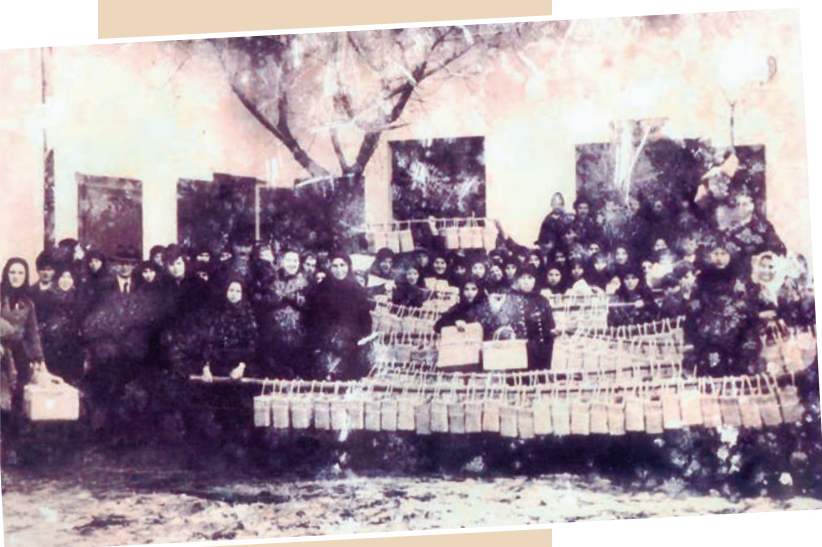
Ennek az épületnek a teljes felújításával állandó helye lett a csuhéból készült alkotásoknak, a hagyományok őrzésének, valamint egész évben a népi kismesterségek bemutatásának, a kézműves tevékenységek tanításának, elsajátításának és a nyári kézműves táboroknak. A csuhézásnak nagy hagyománya van a községben. E mesterséget a felvidéki Naszvadról idetelepített magyarok hozták magukkal. Néhányan még ma is készítenek csuhéból különböző használati tárgyakat.

A több mint 250 darabos csuhé gyűjteményben hazai, felvidéki, erdélyi, kárpátaljai és vajdasági alkotásokat csodálhatnak meg a kézművesség iránt érdeklődők. Az alkotóházban a csuhézás eszközeivel és technikáival is megismerkedhetnek.

2008-ban a Csuémúzeum és Népművészeti Alkotóház az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Építésügyi és Építészeti Főosztálya által meghirdetett pályázaton építészeti nivódíjban részesült.

Reich Józsefné és Holenka Józsefné csuhézás közben

TAKARÉKSZÖVETKEZETI FIÓK

• 39 •

Szentlászlón 1961 óta van fiókja a Szigetvár és Vidéke Takarékszövetkezetnek (ma Szigetvári Takarékszövetkezet). A Kossuth utcában, egy átalakított épületben működött. A takarékszövetkezet 1997 óta a lakosság mellett az önkormányzatnak is számlavezetője lett.

2001-ben új helyre költözött a pénzügyi fiók, a Zrínyi, a Kossuth és a Rákóczi utca találkozásánál felépült méhsejtre emlékeztető épületbe. Az avatóünnepség szeptember 30-án volt. A polgármesteri köszöntőben elhangzott, hogy a mi falunkban, a valóságban is jelen van a bank szlogenje: „Útba esik jövet-menet a Takarékszövetkezet.” Avatóbeszédet dr. Kiss Endre elnök mondott. A sportrendezvényeken a Szigetvári Takarékszövetkezet labdarúgó és férfi kézilabdacsapata is játszott.

Azóta már bankautomatával is felszerelték a fiókot, ahol széleskörű és gyors a kiszolgálás.

A Szigetvári Takarékszövetkezet csaknem minden önkormányzati rendezvénynek a legnagyobb támogatója.

Az avatóünnepségen dr. Kiss Endre elnök és Bognár József polgármester

NÉHÁNY ADAT A KÖZSÉG EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSÁRÓL

Az egészségügyi ellátás biztosított községünkben. A szentlászlói egészségügyi körzethez falunk mellett Boldogasszonyfa, Antalszállás, Terecseny települések tartoznak.

1989-től a 2008-ban bekövetkezett haláláig dr. Bengerno Miklós volt a körzet háziorvosa, ezt követően dr. Kapronczai Piroska lett.

• 40 •

Rajta kívül még két orvosasszisztens, egy védőnő és egy fogorvos látja el az egészségügyi feladatokat. Két szociális gondozó is segíti e munkát, valamint 2005-től a településünkön működő Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat Mikrotérségi Központjának két dolgozója is részt vesz az egészségmegőrző tevékenységben és a szociális feladatok ellátásában.

A védőnői és fogorvosi rendelő az 1990-es évek elején az Óvoda és Napközi Otthon épületében kapott helyet.

2007-ben önkormányzatunk az 1970-ben épített orvosi rendelőt és lakást magába foglaló épület teljesen felújította. A lapostetőt magastetőre cserélték, s orvoslakást alakítottak ki benne. A földszinti részt teljes egészében az egészségügyi ellátás szolgálatába állították.

Jelentős esemény helyszíne volt 1998. szeptember 18–20-ig az egészségügyi körzet, amikor is a Baranya megyei háziorvosok kilencedik fórumát, „Orvos a családért címmel” Szentlászlón tartották meg. Több mint 150 háziorvos vett részt a rendezvényen. A szakmai előadásokat a gyógyszergyárak kiállításai egészítették ki.

A felújított orvosi rendelő és lakás

GYÓGYSZERTÁR

1996 őszén a szigetvári Boróka Patika az önkormányzatunk által felújított Rákóczi utcai épületben fiókgyógyszertárat nyitott. Munkanapokon, a kora délelőtti órákban teljes gyógyszerészati kínálattal látta el a szolgáltatást igénybevevőket.

Ezt megelőzően bizonyos gyógyszerek az orvosi rendelőben megvásárolhatóak voltak, de legtöbb esetben a városokba kellett utazni beszerzésükért.

2003. január 13-án új helyre költözött a gyógyszertár. A Kossuth utcában, a volt takarékszövetkezeti fiók épületében kapott helyet, melyet önkormányzatunk a Baranya Megyei Területfejlesztési Tanács támogatásával teljesen felújított.

Ennek a gyógyszertári fióknak nagy előnye az, hogy közel van az orvosi rendelőhöz, hamarabb gyógyszerhez juthatnak a betegek.

A KÖZSÉG SZOBRAI

1993-ig községünkben a fogadalmi, útmenti kereszten kívül három szobor volt.

Egy a falu északi részén, a legelőre vezető út elején állt. Ez a háziállatok oltalmazójának, Szent Vendelnek a szobra (1903). Sajnos, egy közlekedési baleset miatt megrongálódott, csak a talapzata maradt meg épségben, mellette a töredékek. A szobor fejét a Helytörténeti és Néprajzi Gyűjteményben őrzik. Önkormányzatunk tervezi helyreállítását.

A másik a Zrínyi utca végén, a millenniumi vagy Erzsébet-fák tövében áll, Nepomuki Szent János homokkőből készült szobra. A népszerű szent kezében kereszt és pálmaág, fején szögletes papi sapka van.

A harmadik az I. világháborús emlékmű, a templom kertjében, ma parkjában áll. A Szentháromság-szobor posztamentén bronz országcímer, mészrózsa táblákon vésett betűkkel harminchét név található.

Vanyúr István Anya gyermekével című alkotása

Vanyúr István II. világháborús emlékműve

A szobrok száma 1993 óta újabb hárommal bővült. Ekkor a római katolikus templom kertjében, ma parkjában a II. világháborúban meghalt katonák és az elhurcoltak emlékére avatták fel Vanyúr István szigetvári szobrász alkotását.

A szobor lépcsőzetes pillér, tetején bimbó motívum, a posztament négy oldalán egy-egy szürke márványtáblán negyvennyolc név.

1996-ban, a millicentenárium évében az iskola előtti parkban felavatták községünk névadójának, Szent László királynak a szobrát.

A bronzszobor hű mása a Győrben őrzött hermának. Fehér márvány talapzaton a Szent László felirat látható. Márkus Péter szentendrei szobrászművész alkotása.

1998-ban, a ki- és betelepítések 50. évfordulóján rendezett megemlékezésen a temető előtti területen avatták fel az Anya gyermekével című szobrot, a megbékélés és a szeretet emlékművét.

A nyolcszögletű hasábon fehér márvány mellszobor. Anya, aki a kendőjébe öleli, óvja gyermekét. Vanyúr István alkotása metafórikus jelentésű. Nemcsak az anya–gyermek viszonyt fejezi ki, hanem a szülőföld és a beleszületett ember viszonyát is. Azok, akiket innen ki- vagy idetelepítettek, az anyától, a szülőföldtől való elszakadás fájdalmát szenvedték meg.

A keresztekre mindig vigyáztak a szentlászlóiak, tiszteletben tartották azokat, gondozták környéküket.

Az önkormányzat a megsérült korpuszokat helyreállította, a sérült Krisztus-szobrokat kicseréltette, és folyamatosan rendben tartja ezeket.

1914–18 / A HAZÁÉRT ELESETT / HŐSEINK / EMLÉKÉNEK / 1921

Barth János, Bittó János, Czunft István, Dittrich Mihály, Dittrich Péter, Fáth József, Donner Márton, Frei Péter, Freifogl Mihály, Fritz János, Herner András, Herlinger József, Hinterdorfer József, Hipp János, Kisasszondi József, Kiss Zoltán, Laczkovics Adolf, Lang Ádám, Leipold János, Moninger Antal, Mudich József, ifj. Mudich József, Nichter Péter, Riedler János, Schäfer József, Steidl Antal, Tarr Sándor
Fejes Pál, Ferenczi János, Forró János, Horváth József, Nagy József, Povolni Pál, Sersing József, Strigán Lajos, Tolnai János, Vajda Ferencz

A II. VLÁGHÁBORÚBAN / MEGHALTAK NÉVSORA

Arnold János, Auguszt Mihály, Dietrich József, Donner József, Donner Márton, Fáth István, Forstoffer István, Freifogel Antal, Freifogel József
Háger Ferenc, Hanti János, Hegedűs János, Helbert Ferenc, Hinterdorfer Antal, Hubert István, Jung Péter, Kiefer Vencel, Kleisz János, Hofmann Antal, Szilber Erzsébet, Bencsik Lajos, Szolnoki István
Kolb István, Krapecz József, Leipold Mihály, Metz Lipót, Mudicz János, Nikolausz Mihály, Pergő Antal, Reizer József, Müller Miklós, Krebsz Mihály, Radó József, Schersing András, Dietrich Mihály
Róth Jakab, Staub József, Schmidt Tamás, Schwarc Ferenc, Szilber János, Tarr Imre, Weisz Mátyás, Welcenbach József, Harag János, Harag Jánosné, Nock József, Donner Ádám, Schirm János

A TEMETŐ

• 44 •

A 2005-ös ünnepségen Bognár József polgármester (jobbról), dr. Dakos József dandártábornok, Pichler Imre országgyűlési képviselő, dr. Mayer Mihály megyéspüspök, Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, Hegedüs János szentlászlói plébános és a bal szélén Csoma Dezső szigetvári esperes

A 67-es úttól nyugatra, egy domboldalon fekszik a község temetője. Ez volt a régi temető, és ide temetkeznek ma is. Gondozott, szép terület. Az elhagyott fejfákból az önkormányzat egy sírkertet alakított ki a közelmúltban. A temetőben 1970 óta volt ravatalozó, amely helyett 1992-ben hűtő berendezéssel ellátott nagyobb és korszerűbbet építettek.

2005-ben az épületet továbbkorszerűsítették, vizesblokkal és fedett előtérrel látták el. A temetőbe vezető utat aszfaltozták. A régi harangláb helyett egy kőből készült haranglábát emeltek.

Az új harangláb megáldási ünnepsége 2005. október 22-én volt. Mayer Mihály megyéspüspök végezte a szertartást. Köszöntőt Bognár József polgármester és Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter mondott. Az ünnepségen résztvevők többszáz gyertyát gyújtottak meg, mialatt szólt a harang.

Ez a harang 2003-ig az Ijedő-hegyen (szőlőhegy) levő haranglábban volt, amelyet 1938-ban szenteltek meg. A nagyobb szőlősgazdák adták össze az árát. Sokáig minden délben harangoztak vele.

A harangon Szentlászló felirat mellett olvasható a készítő, Szlezák László budapesti harangöntő mester neve is.

Az új harangláb és a felújított ravatalozó

EMLÉKFÁK KÖZSÉGÜNKBEN

A Zrínyi utca északi részén található a millenniumi vagy Erzsébet-fák, amelyek védettek. Öt fa maradt meg az 1896-ban elültetett hét tölgyfából. Sajnos, ezek a fák nagyon betegek.

A Községháza előtti fenyőfákat, amelyeket az orosz fogságból hazatérők hoztak magukkal kis csemeteként, kivágták, mert veszélyessé váltak. Helyükre a millecentenárium alkalmából, 1996-ban a honfoglaló hét törzs és vezérek tiszteletére hét ezüstoffenyőt ültetett el az önkormányzat képviselő-testülete.

• 46 •

2007-ben a Nyugdíjasklub a Csuhémmúzeum és Népművészeti Alkotóház udvarán három sorsfát ültetett el Szent Erzsébet tiszteletére, születésének 800. évfordulója alkalmából.

2008. október 20-án ugyancsak a Csuhémmúzeum udvarába ültettek el egy mandulafát a Nyugdíjasklub és az iskolai színjátszókör tagjai Janus Pannonius újratemetése alkalmából, csatlakozva a pécsi múzeumok és a püspökség által kezdeményezett ötszáz mandulafa ültetési akcióhoz.

Erzsébet-fák

GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEK SZENTLÁSZLÓN

A szentlászlói „Búzakalász” MgTsz a 70-es években négy termelőszövetkezet (a szentlászlói, a boldogasszonyfai, az almamelléki és az ibafai) összevonásával működött. Kedvezőtlen adottságú, átlagban 12,9 aranykoronás földeken gazdálkodott. A 80-as évek közepétől súlyos problémákkal küszködött a tsz, a termelés veszteséges volt, hiába próbálkoztak különböző melléküzemági tevékenységekkel stb.

A termelőszövetkezetet 1990-től új típusú szövetkezetté alakították át.

2000-ben a „Búzakalász” Mezőgazdasági Szövetkezet ellen felszámolási eljárás indult.

A kárpótlással közben több tulajdonát értékesítették. A vagyonnevesítéssel sok lakos jutott kisebb-nagyobb földterülethez, amelyen vagy gazdálkodtak, vagy bérbe adták. A szövetkezet megszűnése után csak néhányan élnek mezőgazdasági tevékenységből, vállalkozásból falunkban.

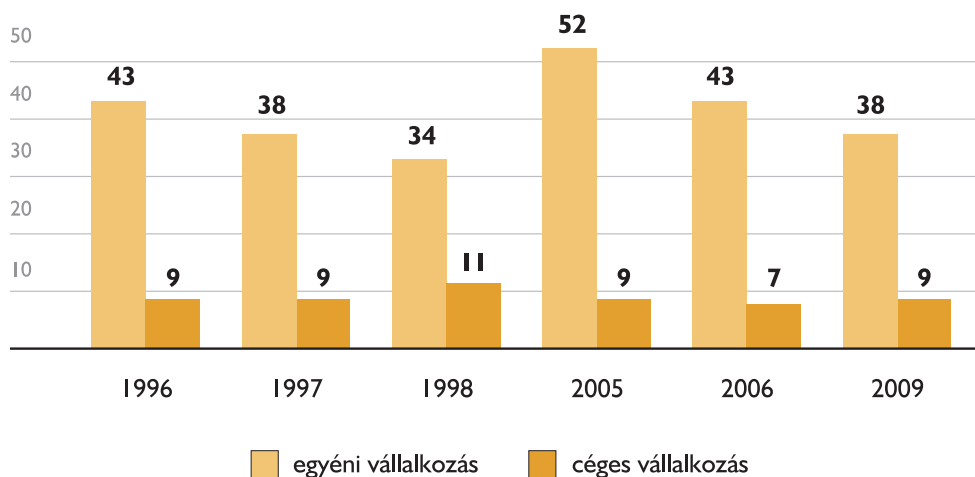
A Szigetvári Konzervgyár felszámolása után megszűnt községünkben a zöldség- és gyümölcsfelvásárlás is. Többen a szőlőtermesztést is abbahagyták.

Az aktív lakosság elsősorban Szigetváron és Kaposváron vállal munkát, de újból távolabbi munkahelyekre is „ingáznak”.

• 47 •

A községben több egyéni és céges vállalkozás jött létre

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK, SZOLGÁLTATÓ HELYEK A KÖZSÉGBEN 2009-BEN

Posta, postabank, takarékszövetkezeti fiók bankautomatával, három élelmiszerbolt, három vendéglátóegység, egy húsbolt, két benzinkút, szálláslehetőség a Szent László fogadóban.

KÖZSÉGÜNK BEN MŰKÖDŐ CIVIL SZERVEZETEK

Sportegyesület (1965)

Szent László Közalapítvány (1992)

Nyugdíjasklub (1995)

Szentlászlói Iskoláért Alapítvány (1999)

Polgárőrség (2004)

• 48 •

RENDSZERES VAGY NAGYOBB KÖZMŰVELŐDÉSI RENDEZVÉNYEK

Társadalom-, természettudományi és egyéb ismeretterjesztő előadások

Klubfoglalkozások (ifjúsági és nyugdíjasklub)

Tanfolyamok (számítógépes, német nyelv, csuhé, szövő, nemez)

Könyvkölcsönzés, informatikai szolgáltatás

Kiállítások helyben, illetve a településen kívül

Elszármazottak találkozói, egyéb találkozók, falunapok

Kukoricás nap

Hazai és külföldi kirándulások, túrák

Bérletes színházlátogatások a Pécsi Nemzeti Színházba, a kaposvári Csiky Gergely Színházba és a pécsi Bóbita Bábszínházba

Májális

Gyermeknap

Idősek napja

Betlehemezés

Szilveszteri bál

Nyári kézműves táborok

Kézműves hétfőgék helyben, kézműves bemutatók a megyében

Gyűjtemények (a Tájház és a Csuémúzeum) bemutatása

SIKERES PÁLYÁZAT

Több pályázatot nyert községünkben mind a magán-, mind pedig a közszféra. Ebből egyet kiemelnénk, hisz jelentősége akkor nagy volt, mert a családokban és az intézményekben alig volt még számítógép és internet-hozzáférés.

2001-ben a Művelődési Ház kezdeményezésére az iskola pályázatot adott be a Széchenyi Terv Információs Társadalom és Gazdaságfejlesztési Programja keretében meghirdetett „Felnőttek képzésében szerepet vállaló közoktatási intézmények támogatása”-ra.

Nyolc számítógépet, egy nyomtatót, egy szkennert és internet-hozzáférési lehetőséget nyertek, több mint öt millió forint értékben.

A pályázati kiírás szerint az iskolának biztosítania kellett, hogy legalább 50 felnőttnek 20 órás számítógépes tanfolyamot szervez, ahol a résztvevők alapfokú informatikai ismereteket sajátíthatnak el, mindössze 1000 Ft-ért.

A számítógépes képzést a felnőtt lakosság igényelte, mert sokan közülük még nem részesülhettek iskolarendszeren belüli informatikai oktatásban, és csak kevesen végeztek ilyen jellegű tanfolyamokat.

A számítógépes tanfolyamok célja az volt, hogy a résztvevők informatikai ismeretekre tegyenek szert, megismerkedjenek azzal, hogy a mindennapi munkájukban hogyan alkalmazhatják, és hogyan juthatnak gyorsan friss, hasznos információkhoz.

A nyertes pályázat azóta is jól segíti az iskolai informatikai oktatást, heti rendszerességgel az ifjúság, de alkalomszerűen a felnőtt lakosság is igénybe veszi, elsősorban az internetszolgáltatást.

SZENTLÁSZLÓ KIÁLLÍTÁSAI

1993-ban a Baranya Megyei Művelődési Központ „Baranyai települések bemutatkozása Pécssett” című programsorozatában Sellye és Mágocs után községünk következett.

„Szentlászló kincsei”-t (cím a Dunántúli Naplóból) ismerhette meg a megyeszékhely november 4–6-ig. A Szentlászlói napokat a német asszonykórus és a német gyermektáncsoport előadásával nyitották meg a Színház téren.

Ezt követően Bokor Béla, a Baranya Megyei Művelődési Központ igazgatója köszöntötte a vendégeket az MH Helyőrségi Klubjában.

Bóni István, a Szentlászló Művelődési Otthon igazgatója bemutatta a kiállítást, amelyen láthatók voltak Szentlászló szülötteinek, Szirmayné Bayer Erzsébetnek a festményei és Jambrich Liza kerámiái, a Szentlászlón élő Horváth László tanár grafikái, Andrasek Vince és Hoffmann József falfaragásai, valamint a Pécssett alkotó Marsalkó Péter művészi fotói a községről. A tárlat része volt még dr. Vargha Károly Zselic-kutató szellemi munkásságát bemutató gyűjtemény, a helyi németiség és a betelepített felvidéki magyarság néprajzi tárgyai, valamint a szentlászlói iskola rajz és kézműves szakköröseinek munkái.

A rendezvényen a kézműves bemutatók (tutyikötés, klumpakészítés, kosárkötés, csuhétárgyak készítése) mellett a vendégek részt vehettek rajz és kézműves műhelymunkákban is (fafaragás, csuhézés, szövés, nemezelés, gyöngyfűzés, papírhajtogatás), és megnézhatték a Szentlászlóról készült videófilmet, valamint megkóstolhatták a jellegzetes szentlászlói ételeket.

1997-ben újabb meghívást kapott községünk a bemutatkozásra, a Mediterrán Ősz zárórendezvényére, a XIII. Vendel-napi búcsúra. Magyarlukafán településünk hasonlóan a pécsihez, igyekezett minél sokszínűbben bemutatkozni. Bognár József polgármester nyitotta meg a kiállítást, ahol ismertette falunk értékeit.

• 50 •

Községünk gyerekei és felnőttei kézműves bemutatókkal és foglalkozásokkal vonták be az érdeklődőket a hagyományok megismerésébe.

Hosszan sorolhatnánk még Szentlászló kiállításait. Községünkben rendszeresek voltak az időszakos kiállítások a nagyobb rendezvényeken, ma viszont két állandó gyűjteménnyel büszkélkedhet a falu.

A gyerekek nagyon sokszor részt vettek, részt vesznek országos, megyei és kistérségi kiállításokon képzőművészeti és kézműves témában.

A felnőttek közül Horváth Antónia, Horváth László, Budai György és Budai Kinga, akik a Kaptár Egyesület tagjai, ugyancsak több országos, megyei és kistérségi kiállítás résztvevői.

FALUNAPOK, ELSZÁRMAZOTTAK TALÁLKOZÓJA

1996. augusztus 17–18.

Millecentenáriumi program, Elszármazottak találkozója

A község zászlajának szentelése, Szent László király köztéri szobrának avatása, emlékfák ültetése a honfoglaló hét törzs és vezérek tiszteletére

1998. június 27–28.

Elszármazottak találkozója

Emlékezés a ki- és betelepítések 50. évfordulójára, az Anya gyermekével című köztéri szobor leleplezése

2000. június 24–25.

Millenniumi program, Elszármazottak találkozója

A millenniumi zászló átvétele, a sportcentrum avatása

2001. szeptember 30.

Az aszfaltos kézilabdapálya és az új takarékszővetkezeti fiók avatóünnepsége

2002. szeptember 22.

Elszármazottak találkozója

A felújított templom megáldási ünnepsége

2003. október 4.

Elszármazottak találkozója

Tájház, a Helytörténeti és Néprajzi Gyűjtemény megnyitóünnepsége

2004. október 23.

Falunap

A templom restaurált oltárképének, felújított orgonájának megszentelése és a templom díszkivilágításának átadása

2005. október 22.

Elszármazottak találkozója

Az új harangláb megáldási ünnepsége, a felújított ravatalozó átadása

2006. október 7.

A Népművészeti Alkotóház és Csuémúzeum megnyitóünnepsége

2007. július 13–15.

A Kárpát-medencei Szentlászló Települések XII. Találkozója

2008. október 24.

Falunap

Kukoricás nap

SZENTLÁSZLÓ MILLECENTENÁRIUMI ÉS MILLENNIUMI PROGRAMJA

Millecentenáriumi program

Elszármazottak találkozója

1996. augusztus 17-18.

• 52 •

Augusztus 17. (szombat)

16.00 Ünnepi képviselő-testületi ülés, kitüntetések átadása, emlékfák ültetése

18.00 A millecentenáriumi rendezvénysorozat megnyitása

Előadások: Boros László tanár, dr. Ujkéry Csaba író
Szentlászló képekben – videófilm vetítés

Kiállítások: Szirmayné Bayer Erzsébet festőművész,
Jambrich Liza keramikus, Horváth László grafikus,
helytörténeti, néprajzi és kézműves kiállítások

Augusztus 18. (vasárnap)

10.00 Magyar–német nyelvű szentmise, a község zászlójának megszentelése

11.00 Szent László király köztéri szobrának avatása

Avatóbeszédet mond: Gráf József országgyűlési képviselő

Közreműködők: Moravetz Levente, a Pécsi Nemzeti Színház művésze
Tinódi Vegyeskar, Szigetvár

15.00 Ünnepi műsor: szentlászlói iskolások tánccsoportja, szentlászlói
asszonykórus, naszvadi nemzetiségi kultúrcsoport,
szajki német nemzetiségi kultúrcsoport, hetvehelyi zenekar

19.30 Adria-Szigo táncegyüttes

20.30 Családi est, közreműködik: a hetvehelyi zenekar

A nap folyamán kézműves vásár és „alkotóműhelyek”.

Millenniumi program
(Elszármazottak találkozója)
2000. június 24-25.

Június 24. (szombat)

8.00 ZSELIC-TRIÁSZ KUPA, megyei turisztikai akadályverseny

Indulási hely: Általános Iskola, Szentlászló

Résztevők: Baranya és Somogy megyei iskolák tanulói

15.00 Ünnepélyes eredményhirdetés

18.00 Szent László-szobor koszorúzása

18.30 Festmény-, fotó- és kézműves kiállítás megnyitása

Szirmayné Bayer Erzsébet festőművész, Heil József festőművész,
Jambrich Lisa keramikus, Horváth László grafikus, Stecher Tamás fotográfus,
szentlászlói kézművesek

Könyvét ismertette, dedikálta: gróf Bolza Antal Klagenfurtból (Cserkelés
az életem), Szirmayné Bayer Erzsébet (Visszatekintés/Rüblick),
Szirmay Endre (Válogatott versek)

Június 25. (vasárnap)

10.00 Ünnepi szentmise a sportcentrumban

A szentmisét celebrálja (magyar–német nyelven) Mayer Mihály megyéspüspök
Közreműködik: Nisyk Éva berlini gitárművész, a szigetvári Tinódi Vegyeskar, a
hetvehelyi fúvószenekar

11.00 Sportcentrum avatása (labdarúgópálya, játszótér)

Ünnepi beszédet mond Bognár József polgármester

12.00 Millenniumi emlékszobor átadása – Szabó László, az Ifjúsági és Sport-
minisztérium államtitkár-helyettese

Résztevő közösségek: Almamellék, Boldogasszonyfa, Csebény, Csertő,
Horváthhertelend, Ibafa, Szentlászló

Közreműködik: Dévényi Ildikó és Moravetz Levente színművészek,
a szigetvári Tinódi Kórus, a hetvehelyi fúvószenekar

14.00 Labdarúgó-mérkőzések: Magyar Öregfiúk Válogatottja, Parlament

Válogatottja, Brezovac (Horvátország) labdarúgócsapata, Szentlászlói
Öregfiúk csapata, Szentlászló SE csapata

19.00 Kulturális program

Közreműködik: az Adra-Szigo Társastánccsoport, Szigetvár, a Naszvadi
Kultúrcsoport, Szlovákia, a Német Nemzetiségi Kultúrcsoport, Mágocs,
a Szentlászlói Nyugdíjasklub

21.30 Tűzijáték

A KÁRPÁT-MEDENCEI SZENTLÁSZLÓ TELEPÜLÉSEK TALÁLKOZÓJA

E találkozók megszervezése még a 90-es évek elején Vácszentlászlóról indult, az akkori polgármester, Kovács Sándor kezdeményezésére. Az első 1996-ban, a millicentenárium évében Vácszentlászlón tartották, ahol aláírták a Szentlászló Települések Baráti Szövetsége alapító okiratot.

• 54 •

A szövetség célja: Szent László királyról való méltó megemlékezés, a névadó király előtti tisztelgés, a lovagkirály életének, példájának, tetteinek méltatása, emlékének őrzése. További célja: a háborúban lerombolt horvátországi Szentlászló (Laslovo) újjáépítésének segítése, valamint a Szentlászló nevű települések megismerése, együttműködése, baráti kapcsolatok létrejöttének segítése.

A találkozót minden évben más-más Szentlászló településen rendezik meg.

Községünk 2004-ben Mátraszentlászlón csatlakozott a szövetséghez. Küldöttségünk 2005-ben Pilisszentlászlón, 2006-ban Nyárádszentlászlón vett részt.

2007. július 13–15-ig településünk szervezte meg a már XII. találkozót.

A találkozó hivatalos programja ünnepi szentmisével kezdődött. Ezt követően megkoszorúzták Szent László király köztéri szobrát, ahol díszőrséget a pécsi Határőr Igazgatóság adott. Ünnepi köszöntőt mondott Bognár József polgármester, Paizs József országgyűlési képviselő, Horváth Zoltán, a Baranya Megyei Közgyűlés alelnöke és dr. Szili Katalin, a Magyar Köztársaság Országgyűlésének elnöke. Utána Mayer Mihály megyéspüspök megsejtelte a Szentlászló nevű települések közös zászlaját, amely községünk kezdeményezésére készült el. A zászló fehér selyem, arany rojttal, rajta tizenhat település neve és tizennégy község címere.

A Kárpát-medencei Szentlászló nevű települések közös zászlójának átadása
Bocza Szilvia, a horvátországi Szentlászló polgármestere, dr. Szili Katalin, az országgyűlés elnöke
és Bognár József polgármester

Az ünnepi műsorban Moravetz Levente és Dévényi Ildikó színművészek szavalatai hangzottak el, zenét a Uuartet Vocale és Hoffmann Eszter, a Pécsi Művészeti Szakközépiskola növendéke adott. Ezután a kaposvári Roxínház részleteket mutatott be az István a király című rockoperából, majd Zámbo Péter határőr ezredes előadást tartott Szent László királyról.

Délután a polgármesterek bemutatták településüket, közben fellépett a helyi általános iskola táncsoportja, a Szigetvári Néptánckör és az Almamelléki Női Dalkör.

Vacsora után tűzijáték volt, majd zenés esttel folytatódott a program, ahol az Adria-Szigo Társastáncsoport, dr. Muskát József és Muskát András operaénekesek adtak műsort. Majd késő éjszakába nyúló táncmulatság következett.

A találkozón résztvevő települések:

Magyarországról: Bakonyszentlászló, Búcsúszentlászló, Bükkszentlászló, Jászszenlászló, Mátraszentlászló, Pilisszentlászló, Pusztaszentlászló, Püspökszentlászló, Szentlászló, Vácszentlászló, Zalaszentlászló

Horvátországból: Szentlászló

Romániából: Homoródszentlászló, Nyárádszentlászló, Tordaszentlászló

A találkozó alkalmával a résztvevők megismerkedhettek településünkkel, két gyűjteményünkkel, kirándulásokon vehettek részt a környéken: Almamellék, Boldogasszonyfa, Csebény, Ibafa községekben. Volt olyan csoport, aki Szigetvárra és Gyűrűfűre is ellátogatott.

A találkozón Bognár József polgármester kezdeményezte, hogy a Szentlászló nevű települések összefogásával állítsák fel a győri Szent László-herma bronz másolatát azokban a községekben, ahol még nincs a névadó királynak szobra. 2008-ban a horvátországi Szentlászlón avattak, 2009-ben pedig Vácszentlászlón állítanak herma-szobrot.

JUBILEUMI SZENT LÁSZLÓ-ÜNNEPSÉG GYŐRBEN

A Győrben lévő Szent László-herma hazánk harmadik kiemelt ereklyéje a Szent Korona és a Szent Jobb után. 400 éve került Győrbe. Ezt ünnepelték 2007. júniusában, amelyre meghívták a Kárpát-medencéből a Szent László nevet viselő településeket is. Falunkból is részt vett egy küldöttség az ünnepségen.

Győr polgármestere, Borkai Zsolt emlékérmét adott át a községek polgármestereinek, majd a további együttműködésről beszélgettek a Szent László-kultusz erősítése érdekében.

A nap folyamán a résztvevők előadást hallgattak Szent László és Győr kapcsolatáról, ünnepi díszközgyűlésen vettek részt a bazilikában, megnézték a Szent László-hermát és a „Szent László király emlékezete” című kiállítást, valamint részt vettek a koszorúzási ünnepségen.

NAGYOBB HONISMERETI RENDEZVÉNYEK SZENTLÁSZLÓN

1994. november 5-én a Baranya Honismereti Egyesület találkozót szervezett községünkben. Programjában a helyi honismereti szakkör munkájának megismerése szerepelt, valamint megemlékezést tartottak dr. Vargha Károlyról, a megyei honismereti egyesület tiszteletbeli elnökéről, aki községünk szülötte volt, s végakarata szerint szülőfalujában temették el 1993-ban.

2005. június 30-án a Pécsen rendezett XXXIII. Országos Honismereti Akadémia tanulmányútjának egyik állomáshelye Szentlászló volt, ahol a résztvevők a Tájházzal – Helytörténeti és Néprajzi Gyűjteménnyel ismerkedhettek meg.

2008. április 19-én a Baranya Honismereti Egyesület és Szentlászló Község Önkormányzata közösen rendezte meg falunkban a Baranyai Honismereti Napot, ahol több mint 60-an vettek részt. Nagy megtiszteltetés volt, hogy ezen a rendezvényen az országos Honismereti Szövetség titkára, Bartha Éva is részt vett.

Először a községhez tartozó Riticspusztán márványtáblát lepleztek le a megszűnt iskola és a kihalt település emlékére. Ez a táblaavatás az első volt Baranya megyében, mellyel a megyei egyesület csatlakozott az „Eltűnt, elpusztult települések megjelölése” országos mozgalomhoz.

Bognár József avatóbeszédében bemutatta a hajdan mintegy száz lakosú pusztát. Köszöntötte az ünneplők közül azokat, akik még itt születtek, itt jártak iskolába, valamint Kolics Pál szigetvári nyugdíjas iskolaigazgatót, aki itt tanított.

Ezután a szentlászlói temetőben megkoszorúzták dr. Vargha Károly sírját, ahol a megyei egyesület elnöke, dr. Simor Ferenc méltató beszédet mondott a volt tiszteletbeli elnök gazdag életútjáról.

Majd a Helytörténeti és Néprajzi Gyűjteményt, valamint a Csuhémúzeumot nézhették meg a résztvevők.

Ezt ünnepi közgyűlés követte, utána pedig Ravazdi László, a Szigetvári Várbaráti Kör tiszteletbeli elnöke a kör kiadványait mutatta be.

Márványtábla a megszűnt iskola falán

KUKORICÁS NAP

2008 október 24-én Kukoricás napot szervezett hagyományteremtő szándékkal a Községi és a Német Kisebbségi Önkormányzat a Csuhé múzeumban és a Népművészeti Alkotóházban. Ezen a napon minden a kukoricáról szólt. Kukoricafüzérek díszítették az épületet, kukoricaszár az udvart. A nap folyamán csuhébemutató volt, ahol szatyorkötéssel és székbecötéssel ismerkedhettek meg az érdeklődők.

Kézműves foglalkozásokon csuhéból babákat és állatokat készíthettek, pattogatott kukoricaláncot fűzhettek, csutkavárat építhettek a gyerekek szüleikkel.

Népi sport- és szellemi vetélkedőkön mérhették össze ügyességüket, tudásukat a résztvevők. Régi és új receptek alapján kukoricából készült ételeket kóstolhattak meg a vendégek. Kiállításokat tekinthettek meg a 2007-ben országos pályázaton részt vett díjazott csuhé gyermekjátékokból és fotókat a kukoricáról.

A nap programja kulturális műsorral zárult, ahol a helyi iskola néptáncsoportjai, színjátszóköre és a Nyugdíjasklub énekkara adott műsort.

NYÁRI KÉZMŰVES TÁBOROK

Községünkben 1990 óta, nyaranta hagyományőrző és kézműves táborokat tartanak. A gyermekek részére már tizenharc, a felnőttek részére pedig tíz alkalommal szervezték meg a táborot. A résztvevők megismerkedhetnek a néprajzi alapismeretekkel, a népi kismesterségekkel, a kézműves hagyományokkal. Szőnek, nemezelnék, agyagoznak, csuhéznak, vesszőt, gyékényt és szalmát fonnak, gyertyát mártanak, gyöngyöt fűznek, papírt hajtogatnak, faragnak. A hagyományok ápolása, a szűkebb környezet természeti, történeti és kulturális értékeinek megismerése mellett az alkotás öröme is fontos része a tábornak.

• 59 •

Néprajzi gyűjtőmunka a helytörténeti múzeumban és szövés a kézműves táborban

Kitartó munkára, hasznos időtöltésre, az esztétikai érzék fejlesztésére, a közösségi magatartás gyakoroltatására nevel. A táborok ideje alatt rendszeresek a néprajzi gyűjtőmunkák, kirándulások, szellemi és sportvetélkedők. A zárónapon a táborban készült munkákból kiállítást rendeznek. A gyermektábor résztvevői szentlászlói diákok, a honismereti és kézműves szakkör tagjai. A felnőttek az ország különböző területeiről érkeznek.

A tábornak az iskola, az óvoda, a napközi otthon, illetve 2007-től a Népművészeti Alkotóház és Csuhémmúzeum ad otthont. Jól felszerelt műhelyek vannak (szövőműhely, fazekasműhely). A táborokat a résztvevők hozzájárulása mellett a helyi iskola, a Szentlászlói Iskoláért Alapítvány és a kisebbségi önkormányzatok támogatásával, illetve különböző pályázatokon nyert összegekből sikerül megrendezni.

Több gyermek jutalomként táborozhat (pályázatokon, kiállításokon, kézműves bemutatón, foglalkozásokon való részvételért).

A tábor vezetői, oktatói kézműves szakoktatók, pedagógusok, szülők, nagyszülők.

KÜLTÉRI BETLEHEM A PÉCSI PÜSPÖKSÉGNEK

A Pécsi Advent nevű programsorozatra a püspökség a Bazilika elé kültéri betlehemet készítettett természetes anyagok felhasználásával Horváth Antónia szentlászlói kézműves-sel, aki a népi betlehem ember nagyságú figuráihoz nádat, gyékényt, sást, csuhét, lopótö-köt, kenderkócot, rafiát stb. használt fel. Az alkotóházban több héten keresztül készültek az alakok.

• 60 •

2007-ben a szent család figurái, az angyalok és a szamár, 2008-ban pedig a három király, az ökör és a bárány készült el. Horváth Antóniát munkájában Budai Kinga is segítet-te. Sokan helyben is megtekintették az alkotás folyamatát és a kész figurákat.

ORSZÁGOS KÉZMŰVES PÁLYÁZATOKON ELÉRT EREDMÉNYEK

1998-ban a „Díszítsük fel együtt a karácsonyfát!” országos pályázaton papírból hajtogatott karácsonyfadíszekkel az Általános Iskola Honismereti szakköre megosztott második helyezést ért el. Felkészítők: Budai Györgyné, Budai Kinga.

2000-ben Kecskeméten, a „Gyí, lovam, gyí, betyár...” országos játékszerkészítő pályázaton második helyezettek lettek alkotásaikkal: Budai Kinga, Horváth Antónia, Tarjányi Gyöngyi.

2004-ben Budapesten, a „Csillagok Útján” elnevezésű betlehemes jászolkészítő pályázaton a Szentlászlói Általános Iskola és Óvoda tanulói csuhéból készült betlehemükkel negyedik helyezést értek el. Pályázók: Balázs Eszter, Balogh Bernadett, Bencsik Nóra, Bertalan Ivett, Budai Emma, Halogh Viktória, Horváth Virág, Imre Renáta, Jászai Adél, Lakatos Brigitta, Molnár Dalma, Nichter Tamás, Paróczy Krisztina, Vetzl Nikolett. Felkészítők: Budai Györgyné, Budai Kinga.

2007-ben Békéscsabán, a VII. Országos Fonható Szálasanyag Ifjúsági Kézműves Pályázaton gyermekjáték kategóriában díjazott lett a szentlászlói Művelődési Ház ifjúsági kézműves szakkörének alkotása. Pályázók: Balogh Bernadett, Bencsik Nóra, Bertalan Ivett, Horváth Virág, Zákányi Edina. Felkészítők: Budai Kinga, Horváth Antónia.

2009-ben Békéscsabán, a VIII. Országos Fonható Szálasanyag Ifjúsági Kézműves Pályázaton gyermekjáték kategóriában ismét díjazottak lettek a szentlászlói Művelődési Ház gyermek és ifjúsági kézműves szakkörének alkotásai. Pályázók gyermek kategóriában: Nichter Krisztina, Tóth Dorottya, Tóth Vivien, Tóth Zsófia. Pályázók ifjúsági kategóriában: Horváth Virág, Tarjányi Gyöngyi, Veres László. Felkészítők: Budai Kinga, Horváth Antónia.

ADOMÁNYOK, SEGÉLYSZÁLLÍTMÁNYOK

• 62 •

Dr. Bengerno Miklós, Heinz Schott és Hildegard Schott

Az 1992-ben bejegyzett Szent László Alapítványunknak (később Szent László Közalapítvány) egyik fontos célkitűzése volt a rászorulóknak, a bajbajutottak segítése. Egy 1995. augusztusi adat alapján tizenhárom transzportban, huszonhárom teherautónyi humanitárius segély jutott el a délszláv háború elől Magyarországra menekültek táborába, így a szigetvári, a mohácsi, a siklósi, a máriagyúdi, valamint Európa legnagyobb menekülttáborába, a Menekültügyi és Migrációs Hivatal Nagyatádi Átmeneti Szállására.

A kuratórium elnöke, dr. Bengerno Miklós háziorvos irányításával az alapítvány mozgósította a németországi és a hazai kapcsolatait. A segély nagyobb részét a Würzburgban működő St. Elisabeth, valamint a Heiligen Kreuz plébániaközösségek és a magyar Richter Gedeon Vegyészeti Gyár biztosította.

Az alapítvány nemcsak a háborúban otthonukat veszítettéket segítette, hanem a környékünkön hajléktalanná váltakat, a betegeket, a nagycsaládosokat, az egyedül maradt időseket is. Ingyenes babakocsi-kölcsönzőt működtetett.

2001-ben a szigetvári dr. Raksányi Árpád Gondozási Központnak másfél millió forint értékben kórházi, valamint hidraulikus ágyakat adott át.

SZENTLÁSZLÓ KÜLFÖLDI KAPCSOLATAI

Községiünk széleskörű külföldi kapcsolatokat alakított ki. Legrégebbi kapcsolata a Horvátországban levő Brezovac településsel van. Huszonkilenc éve rendszeresek a sportegyesület és a sportklub közti találkozások. Ezt követte a 90-es évek elejétől a németországi Würzburg St. Elisabeth katolikus közösséggel való kapcsolat kialakítása a Szent László

Alapítvánnyal, a helyi önkormányzattal és az iskolával, melynek szorgalmazója Németországban Heinz Schott, Szentlászlón pedig dr. Bengerno Miklós volt. Schott úr nagy támogatója községünk szinte minden rendezvényének, de különösen a templom felújításának.

A délszláv háború alatt kezdődött a két azonos nevű község, a horvátországi Szentlászló és a mi Szentlászlónk közötti kapcsolat. Kezdetben a háborútól szenvedő településnek és az onnan menekülteknek szállítottak adományokat, segélyeket falunkból. Később baráti, kulturális és sportkapcsolatok alakultak ki, majd 2008-ban a két község aláírta a testvértelepülési kapcsolatot.

A Szentlászló Települések Baráti Szövetségébe lépve falunk új külföldi kapcsolatokat épített ki az erdélyi Nyárádszentlászlóval és Tordaszentlászlóval.

A '90-es évek második felében alakult ki önkormányzatunk és a felvidéki Naszvad önkormányzata közt a kapcsolat. Korábban csak családi, rokon szálak kötötték össze a településeket, Naszvadról 1947-ben nagyszámú magyar lakost telepítettek át Szentlászlóra.

A felnőttek mellett a gyerekeknek is lehetőségük van kapcsolatokat kialakítására a határokon kívüli társaikkal. 2009-ben a Szentlászlói Iskoláért Alapítvány az NCA Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma által kiírt magyarországi civil szervezetek határon átnyúló magyar–magyar civil kapcsolatainak támogatására 1 000 000 forintot nyert, amelyet kapcsolatépítő kirándulásokra, kulturális, kézműves és sportrendezvényekre fordíthatott a Szentlászló, a horvátországi Szentlászló és a szlovákiai Naszvad települések gyermekei részvételével.

SZENTLÁSZLÓ KÖZSÉG KÉPVISELŐ-TESTÜLETE ÁLTAL ALAPÍTOTT DÍJAKKAL KITÜNTETETTEK

SZENTLÁSZLÓ KÖZSÉGÉRT BRONZ PLAKETT:

1996-ban Szirmayné Bayer Erzsébet festőművész

Hortobágyi József tanácselnök

Tusnovits Imre iskolaigazgató (posztumusz)

Golob István iskolaigazgató

Budai Györgyné tanár, igazgatóhelyettes

Tar Zoltán vállalkozó

SZENTLÁSZLÓ KÖZSÉG CÍMERÉVEL DÍSZÍTETT ARANYGYŰRŰ:

2005-ben Bognár József polgármester és Paróczi József sportegyesületi elnök

2006-ban Budai Györgyné tanár, igazgatóhelyettes

A SPORTÉLETBŐL

• 64 •

A sportpályák

A Szentlászlói Sportegyesület 2005. augusztus 20-án jubileumi ünnepi sportnapot tartott megalakulásának 40. évfordulója és a horvátországi Brezovac sportklubbal való kapcsolatának 25. évfordulója alkalmából. Egész nap sportprogramok voltak: női kézilabda-mérkőzés, az egyesület volt labdarúgóiból összeállított alkalmi csapatok kispályás mérkőzése, a brezovaci és a szentlászlói alapító, valamint a jelenlegi csapatok labdarúgó-mérkőzései.

Az esti programot ünnepi taggyűléssel kezdték. A megnyitóban Bognár József polgármester méltatta az évfordulóhoz fűződő eseményeket, azok jelentőségét. Mato Kramar, a brezovaci sportküldöttség vezetője köszöntötte a szentlászlói egyesületet, további együttműködés folytatását ajánlotta fel.

Paróczi József, a helyi sportegyesület elnöke ünnepi beszédében megemlékezett az egyesület megalakulásának körülményeiről, tagjairól. Szólt a különböző szakosztályokban (férfi és női labdarúgó, kézilabda, asztalitenisz) a 40 év során végzett munkáról, az elért eredményekről, és felelevenített néhány emlékezetes eseményt. Majd az alapító tagoknak, valamint azoknak, akik Szentlászló sportéletében, az egyesületben kiváló munkát végeztek „Szentlászló sportjáért” kitüntetést nyújtott át. Elismerésben részesültek Stecher József, Freifogel András, Fekete József, Szalai Árpád, Paróczi Mihály alapító tagok és Bencze Antalné, id. Hegedüs György, Fáth Andrásné, Fáth András, Lalák Árpád, ifj. Hegedüs György, Holenka János, Mike Zsolt, Golob István, id. Tar József, Hideg István, Arnold István, Rotweiler János, Bakonyi Károly, Csík Jenő a példamutató tevékenységükért.

A képviselő-testület és az egyesület tíz horvát sportembernek emléktárgyat adott át, valamint Paróczi József egyesületi elnöknek és Bognár József polgármesternek kiváló sportmunkájukért a község címerével díszített emlékgyűrűt adományozta.

Az ünnepi gyűlést követően megnyílt a 40 év sportéletét és a 25 éves brezovaci kapcsolatot bemutató kiállítás. A jubileumi programot közös vacsora és bál zárta.

A millenniumi ünnepség alkalmával, 2000. június 25-én avatták fel községünk Sportcentrumát, egy füves labdarúgópályát és a játszóteret, amely pályázati pénzekből, magánszemélyek és cégek adományaiból és több helyi lakos önkéntes munkájával készült el. Az avatáson részt vett Szabó László, az Ifjúsági és Sportminisztérium államtitkár-helyettese, Gráf József országgyűlési képviselő és dr. Kékes Ferenc, a Baranya Megyei Közgyűlés elnöke is. Ezt labdarúgó-mérkőzések követték, ahol a Magyar Öregfiúk Válogatottjával a Parlament Válogatottja játszott.

Pályaavatók 2000-ben és 2001-ben
Bukovics István plébános, Bognár József polgármester, Szabó László, az Ifjúsági és Sportminisztérium államtitkár-helyettese

Alig több mint egy évvel később, 2001. szeptember 30-án aszfaltos kézilabdapályát és egy 180 fős lelátót avattak. Ünnepi köszöntőt, avatóbeszédet Bognár József polgármester, Gráf József országgyűlési képviselő és dr. Kiss Endre, a Szigetvári Takarékszövetkezet elnöke mondott. Az újonnan felavatott pályán az első mérkőzést a férfi NB I-es Pécsi KK és a Szigetvári Takarékszövetkezet NB I-es B-s csapata játszotta. Ez után a szentlászlói női kézilabdacsapatok nosztalgia mérkőzése következett.

A sportprogramok zárásaként a Szigetvári Takarékszövetkezet és Szentlászló labdarúgó játékosai mérték össze tudásukat.

Jelentős sporteredmény, hogy a szentlászlói iskola leány kézilabdacsapata több éven keresztül részt vett a Kisiskolák Diákolimpiájának országos döntőjén. Legjobb eredményük országos III. és VII. helyezés volt.

A III. helyezett csapat tagjai:

Andics Ildikó, Beck Ivett, Csonka Katalin, Domonics Hajnalka, Finta Boglárka, Forró Renáta, Geges Szabina, Golob Eszter, Holenka Melinda, Horváth Anita, Lakatos Sarolta, Németh Ivett, Orsós Marianna, Óvári Zsuzsanna, Sztás Vivien
Felkészítőjük: Golob István és Torma Zsolt

KEGYELETTEL EMLÉKEZÜNK RÁJUK

• 66 •

1993.

- Dr. Vargha Károly, Szentlászló szülötte, Zselic-kutató, a JPTE német tan-
szék vezetője és a Baranya Honismereti Egyesület tiszteletbeli elnöke
- Pintér György, 1956–1978-ig a szentlászlói iskola igazgatóhelyettese
- Szantner József prépost, 1945–1989-ig Szentlászló lelkipásztora

1995.

- Welsch Ottó, 1985-től Szentlászló tanácselnöke, majd 1990–1994-ig
polgármestere

1996.

- Dr. Vargha László, Szentlászló szülötte, a JPTE Jogtudományi karának
egyetemi tanára, a grafológia nemzetközi hírű szakértője
- Tusnovits Imre, 1961–1989-ig az általános iskola igazgatója

1997.

- Dr. Háber József, Szentlászló szülötte, a pécsi Tüdőgyógyintézet igaz-
gató-főorvosa, kutató

2005.

- Dr. Szirmayné Bayer Erzsébet, Szentlászló szülötte, festőművész, főis-
kolai tanár
- Gárdonyi Lajos, 1959–73-ig a helyi termelőszövetkezet elnöke

2006.

- Hortobágyi József, előbb Szentlászló község vb. titkára, majd 1970–
1985-ig a Szentlászlói Községi Közös Tanács elnöke

2008.

- Dr. Bengerno Miklós, 1989–2008-ig a szentlászlói egészségügyi kör-
zet háziorvosa

2009.

- Neiczner József, 1973–1991-ig az egyesített termelőszövetkezet elnöke

ÚJSÁG, PROSPEKTUS, KÉPESLAP

• 67 •

Önkormányzatunk 2002 áprilisától jelenteti meg a Szentlászló újságot, a helyi önkormányzat időszakos kiadványát.

Az első számban olvasható Bognár József polgármester köszöntőjében, hogy mi a célja ennek az önkormányzati kiadványnak: „Az újság létrehozása azon elgondolásból született meg, hogy falunk lakossága minél tájékozottabb legyen a községünkben történetekről, terveinkről, feladatainkról. ... Fontosnak tartjuk még, hogy az itt élők minél jobban ismerjék meg falunk történetét, hagyományait, szokásait...”.

A lap felelős kiadója: Községi Önkormányzat, Szentlászló. Felelős szerkesztő: Budai Kinga. Szerkesztőbizottság tagjai: Budai Györgyné, Szántó Gáborné, Torma Zsolt.

A lap színes borítóval jelenik meg, ingyenes, minden szentlászlói házba eljut.

Önkormányzatunk 2003 októberére, a tájházavatóra a FVM Déldunántúli Regionális Vidékfejlesztési Iroda támogatásával kiadta településünk értékeit, szépségeit bemutató színes prospektusát.

2003 karácsonyára elkészült ugyancsak pályázati támogatással Szentlászló képeslapja. Településünkéről tudomásunk szerint ez a harmadik kiadott képeslap (1929 körül, 1960-as évek elején és 2003-ban).

A prospektuson és a képeslapon a fotókat Pinczehelyi József, a grafikát Pinczehelyi Sándor készítette.

KIADVÁNYOK SZENTLÁSZLÓRÓL 1989-TŐL

Könyvek, kiadványok:

1. Dr. Vargha Károly: Farkas Ferenc dél-dunántúli pásztozember élete. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 21. (különnyomat), Kaposvár, 1990.
2. Dr. Erdődy Gyula: Szentlászló. Baranya Megye Kézikönyve II. k. BO AND BO Bt.–CEBA KIADÓ–GRUPPA Bt., 1997.

3. Szentlászló/Senglasl. Vendégváró – Látnivalók Pécsen és Baranyában. Well-Press Kiadó, Miskolc, 1998.
4. Budai Györgyné: Szentlászló. Honismereti írások Baranyából. Baranya Honismereti Egyesület, Pécs, 2000.
5. Szentlászló mondák (Zöcskei romok, Szennai temető, Az elátkozott földmérő, Patkó asztala Zöcskén). Régi regék Zrínyi földjén (a szigetvári járás és Szigetvár város népének hagyományából gyűjtötte és írta Dr. Vargha Károly és Dr. Kis Dániel). Szerkesztő: Ravazdi László. Szigetvári Várbaráti Kör, Szigetvár, 2006.
6. Szentlászló pedagógusok. Kolics Pál: Lámpások Szigetvár és vidékén (I. kötet). Szigetvári Várbaráti Kör, Szigetvár, 2007.
7. Szentlászló pedagógusok. Kolics Pál: Lámpások Szigetvár és vidékén (II. kötet). Szigetvári Várbaráti Kör, Szigetvár, 2008.
8. Szentlászló, Tájház. Dél-dunántúli tájházak – Landschaftshäuser in Süd-Transdanubien. Szerkesztő: Kapitány Orsolya. Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága, Kaposvár, 2008.
9. Riticspuszta, Kisszentlászló. Eperjessy Ernő: Puszták népe a Zselicben 1900–1950. Mikszáth Kiadó, Horpács, 2006.
10. Szentlászló munda (Szennai temető). A rászédett ördög – Baranyai mondák három nyelven. Pro Pannonia Kiadói Alapítvány, Pécs, 2009.

Videófilmek:

- Szentlászló '93. Készítette: Baranya Megyei Művelődési Központ, Pécs
- Elszármazottak Találkozója, Szentlászló, 1996. augusztus 17–18. Készítette: Civil Sziget Stúdió, Szigetvár
- Szentlászló, Falunap 2000. Készítette: Civil Sziget Stúdió, Szigetvár
- Falunap, 2001. szeptember 30. Készítette: Civil Sziget Stúdió, Szigetvár
- A felújított szentlászló római katolikus templom megáldási ünnepsége és a Dél-zselici Települések Napja, 2002. szeptember 22. Készítette: Civil Sziget Stúdió, Szigetvár
- Szentlászló tájház avatása, 2003. október 4. Készítette: Civil Sziget Stúdió, Szigetvár
- Falunap Szentlászlón, 2004. október 23. Készítette: Civil Sziget Stúdió, Szigetvár
- Falunap, Szentlászló, 2005. október 22. Készítette: Index Stúdió, Szigetvár

DVD-k

- Falunap és Csuhémúzeum avatása, 2006. Készítette: Index Stúdió, Szigetvár
- Kárpát-medencei Szentlászló Települések XII. Találkozója. Készítette: ÉK-TV Kft, Pécs, 2007.

SZENTLÁSZLÓRÓL ÍRTÁK

Tallózás a sajtóból és a község gyűjteményeinek vendégkönyveiből

„Szentlászló a Zselic gyöngyszeme.”

Dunántúli Napló, 2002. szeptember 25.

✦ ✦ ✦

„A falu jókora léptekkel halad előre, egyre inkább elővetítve, hogy számos ellátási területen térségi központi szerepe lehet.”

Dunántúli Napló, 2007. július 30.

✦ ✦ ✦

„Szubjektív megjegyzés Szentlászlóról: szeretem ezt a falut. Az itt élő embereket, a falu vezetőitől a Felvidékről hajdan idetelepítettekig, a virágos közterületektől a gondozott portákig, a vidámságot tükröző hangulatától a céltudatosan kemény munkájukig. Ez a település megérdemli a szebb jövőt.

A szebb jövőt? Ajánlom figyelmükbe Szentlászló jelenét. Pontosan olyan gondokkal küszködik itt a falu vezetése, és természetesen az itt élők is, mint megannyi Baranyai község. ... Ebben a környezetben ér el feltűnően szép eredményeket ez a falu. ... Szó szerint szépeket, mert elég ránézni a középületekre, a foci pályára, az utakat kísérő virág-szalagokra, s bent, a kerítések mögött a döntő többségében igen rendezett és természetesen szépen parkosított kertekre.”

Mészáros Attila

Dunántúli Napló, 2008. július 28.

✦ ✦ ✦

„Szigetvárt Kaposvárral összekötő út a Zselic legszebb részén vezet át. Az egyik legrendezettebb falu az út két oldalán Szentlászló. Igazán persze csak azok láthatják milyen szép, akik letérnek a főútról, és mintegy „mögé néznek”. Sportcentruma, szobrai – köztük a Szent László-szobor – tájházai vannak, és egyre több stílusában felújított vagy éppen újjáépített parasztház.”

– simon –

Diskurzus, 2005. április

✦ ✦ ✦

„Ezt a falut az önmagára és környezetére való odafigyelés, a rendszeret és a tisztaság jellemzi.”

Kékes Tóbiás

Diskurzus, 2008. február

✦ ✦ ✦

„Nagy örömünkre szolgált itt lenni, az összefogás és a kölcsönös tisztelet helyén.”

Dr. Petri András

2006. október. 7.

„Mi határőrök, akiknek Szent László a védőszentünk, hálásak vagyunk, hogy láthattuk ezt a gyönyörű kiállítást.”

A siklói Tenkes Határvadász Század

2006. október 7.

✚ ✚ ✚

„Néhány napos kisbabaként ebbe a házba hoztak haza szüleim. Itt töltöttem gyermekkorom, itt figyeltem drága nagymamámat sustyázás, sütés-főzés közben. Ide jöttem haza a gimnáziumból, az egyetemről. Boldog és büszke vagyok, hogy most, hogy már nincs velünk, a háza sok gyereknek és felnőttnek jelentheti ugyanazt, amit nekem: a hitet, a hagyományok tiszteletét és a szeretetet. Köszönöm.”

Bíró Bernadett

2006. október 7.

✚ ✚ ✚

„Szeretettel köszönöm a vendéglátást, s azt, amit a hagyományok megőrzéséért tesznek. Kívánom, hogy a szentlászlóiak valamennyi álma váljon valóra.”

Dr. Szili Katalin

2007. július 14.

✚ ✚ ✚

„Köszönjük, hogy megőrizték nekünk a múlt egy csodálatos darabját, melyet szeretettel adnak tovább mindenkinek, aki saját életében nem tapasztalhatja meg.”

Brassó Utcai Általános Iskola, Budapest, XVIII. kerület

2007. szeptember 13.

✚ ✚ ✚

„Egy pesti látogató, aki eddig csak a mesében hitte a csodákat. Most már tudja, hogy csodák Szentlászlón is születnek, ma is. Köszönöm, Istenem.”

Kispap Roland

2009. április 9.

✚ ✚ ✚

„2007. július 14-én a Szentlászló Települések Találkozójaára érkeztünk hozzátok, ahol ámulattal szemléltük Szentlászló település gyönyörű, rendezett környezetét és a Helytörténeti gyűjteményét. Köszönjük, hogy megismerhettük a település múltját is a kiállítások által. Szeretnénk, ha a többi jásszentlászlói ember is megismerhetné ezt a vidéket. Őrizétek ilyen szorgalommal továbbra is a település múltját, hogy sokáig lehessen jövője.”

a jásszentlászlói küldöttség

✚ ✚ ✚

„Annak a népnek van jövője, amelyik nem feledkezik el a gyökereiről. Köszönjük, hogy a szentlászlóiak ebben jó példát adnak.”

Bacsmai László szekszárdi plébános

2004. június 5.

✚ ✚ ✚

TARTALOM

Szentlászló 1989–2009	1
Kedves Olvasó!	5
Sehr geehrte Leser!	5
Szentlászló	6
Szent László-hagyomány községünkben	8
Szentlászló címere és zászlója	10
Magyarországról jövők! — Az én falum: Szentlászló	11
Önkormányzati választások	21
Önkormányzati programok, intézkedési tervek, feladatok teljesítése	23
Pályázat és verseny	25
Óvoda	26
Általános Iskola	27
Templomunk	30
Tájház	33
Népművészeti Alkotóház és Csuémúzeum	37
Takarékszövetkezeti fiók	39
Néhány adat a község egészségügyi ellátásáról	40
Gyógyszertár	41
A község szobrai	42
A temető	45
Emlékfák községünkben	46
Gazdasági tevékenységek Szentlászlón	47
Egyéb szolgáltatások, szolgáltató helyek a községben 2009-ben	47
Községünkben működő civil szervezetek	48
Rendszeres vagy nagyobb közművelődési rendezvények	48
Sikeres pályázat	49
Szentlászló kiállításai	49
Falunapok, Elszármazottak találkozója	51
Szentlászló milicentenáriumi és millenniumi programja	52
A Kárpát-medencei Szentlászló Települések Találkozója	54
Jubileumi Szent László-ünnepség Győrben	56
Nagyobb honismereti rendezvények Szentlászlón	57
Kukoricás nap	58
Nyári kézműves táborok	59
Kültéri betlehem a Pécsi Püspökségnek	60
Országos kézműves pályázatokon elért eredmények	61
Adományok, segélyszállítmányok	62
Szentlászló külföldi kapcsolatai	62
Szentlászló Község Képviselő-testülete által alapított díjakkal kitüntetettek	63
A sportéletből	64
Kegyelettel emlékezünk rájuk	66
Újság, prospektus, képeslap	67
Kiadványok Szentlászlóról 1989-től	67
Szentlászlóról írták	69

